

Roczny raport finansowy EBC

2018

Sprawozdanie z działalności	2
Sprawozdanie finansowe EBC	23
Bilans na dzień 31 grudnia 2018	23
Rachunek zysków i strat za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018	25
Zasady (polityka) rachunkowości	26
Noty objaśniające do bilansu	35
Instrumenty pozabilansowe	53
Noty objaśniające do rachunku zysków i strat	56
Zdarzenia po dniu bilansowym	64
Raport niezależnego biegłego rewidenta	67
Informacja o sposobie podziału zysku lub pokrycia straty	73

Sprawozdanie z działalności

1 Cel sprawozdania z działalności EBC

Sprawozdanie z działalności stanowi integralną część rocznego raportu finansowego EBC i ma przedstawić odbiorcom szerszy kontekst sprawozdania finansowego¹.

Z uwagi na to, że działania i operacje EBC mają służyć realizacji celów jego polityki, sytuację i wyniki finansowe EBC należy rozpatrywać w powiązaniu z odpowiednimi działaniami w zakresie tej polityki.

W związku z tym sprawozdanie z działalności przedstawia główne działania i operacje EBC, jak również ich wpływ na jego sprawozdanie finansowe. Poza tym zawiera analizę najważniejszych zmian w bilansie oraz rachunku zysków i strat, które zaszły w ciągu roku, a także informacje o zasobach finansowych EBC. Opisuje również środowisko ryzyka, w którym działa EBC, w tym zawiera informacje o ryzykach finansowych i operacyjnych, na jakie jest on narażony, a także o zasadach zarządzania ryzykiem stosowanych w celu ich ograniczenia.

2 Działalność

Europejski Bank Centralny należy do Eurosystemu, którego podstawowym celem jest utrzymanie stabilności cen. Główne zadania EBC, określone w Statucie ESBC², obejmują: realizację polityki pieniężnej strefy euro, prowadzenie operacji walutowych, zarządzanie oficjalnymi rezerwami dewizowymi państw tworzących strefę euro oraz działanie na rzecz sprawnego funkcjonowania systemów płatności.

EBC odpowiada ponadto za efektywne i spójne działanie jednolitego mechanizmu nadzorczego (SSM), w dążeniu do zapewnienia ingerencyjnego i skutecznego nadzoru bankowego, który przyczyni się do bezpieczeństwa i dobrego stanu systemu bankowego oraz stabilności systemu finansowego.

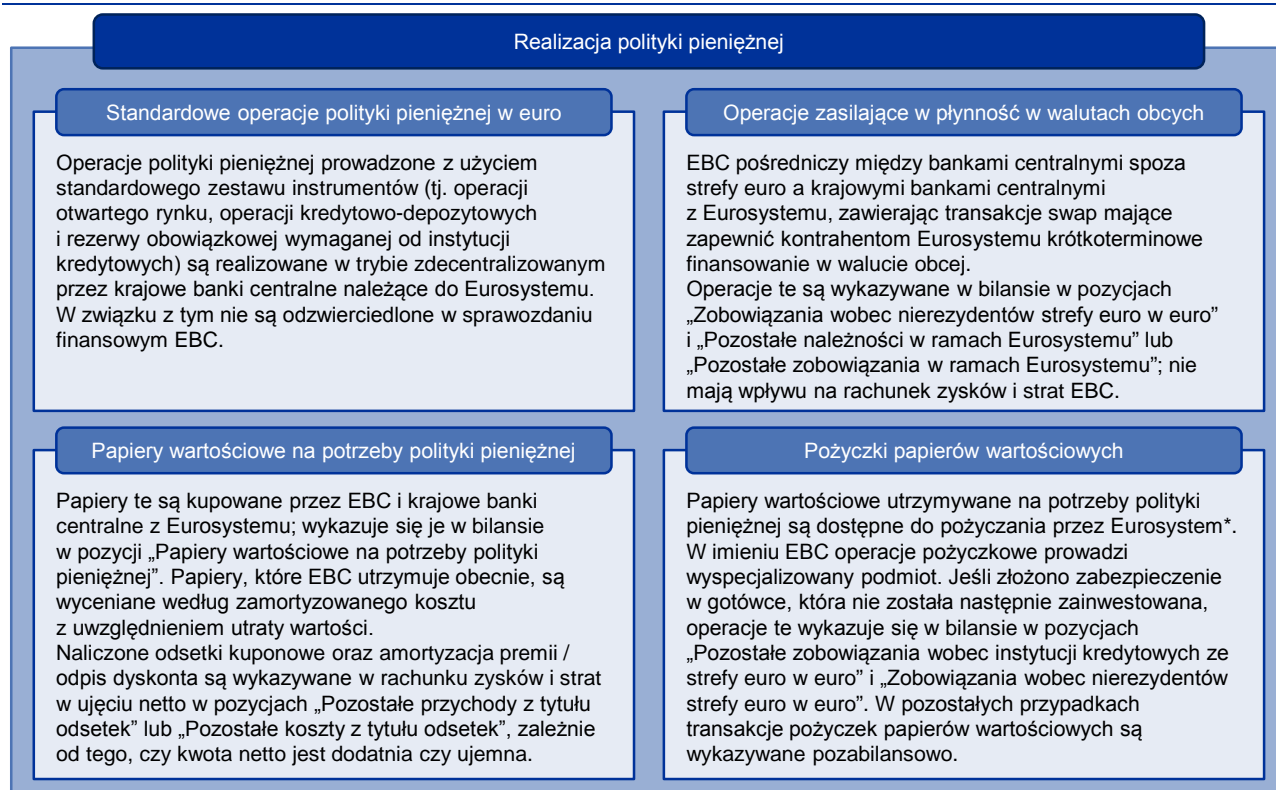
Operacje polityki pieniężnej Eurosystemu są ujmowane w sprawozdaniach finansowych EBC i krajowych banków centralnych ze strefy euro, zgodnie z zasadą zdecentralizowanej realizacji polityki pieniężnej w Eurosystemie. Rysunek 1 przedstawia główne operacje i funkcje realizowane przez EBC w ramach jego mandatu oraz ich wpływ na sprawozdanie finansowe.

¹ „Sprawozdanie finansowe” obejmuje: bilans, rachunek zysków i strat oraz dotyczące ich noty. „Roczny raport finansowy” obejmuje: sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z działalności, raport biegłego rewidenta oraz informację o sposobie podziału zysku lub pokrycia straty.

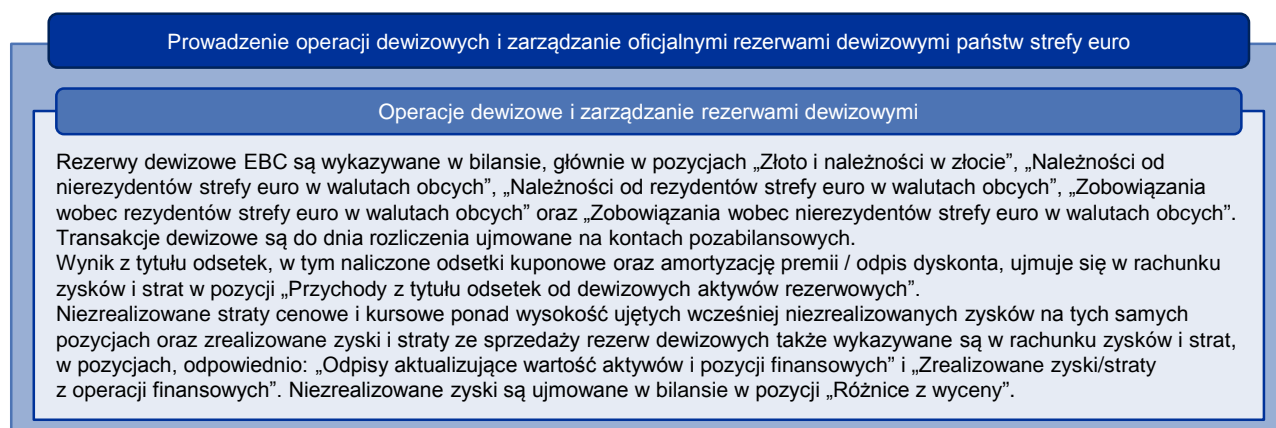
² Protokół w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego.

Rysunek 1

Główne działania EBC i ich wpływ na sprawozdanie finansowe

* Więcej informacji o pożyczkach papierów wartościowych można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

Wspieranie sprawnego funkcjonowania systemów płatności

Systemy płatności (TARGET2)

Salda w ramach Eurosystemu między krajowymi bankami centralnymi ze strefy euro a EBC wynikające z TARGET2* przedstawia się łącznie w bilansie EBC w ujęciu netto jako jedno saldo, po stronie aktywów lub pasywów. Odsetki od tych sald ujmują się w rachunku zysków i strat w pozycjach „Pozostałe przychody z tytułu odsetek” i „Pozostałe koszty z tytułu odsetek”.

* Więcej informacji o systemie TARGET2 można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

Działanie na rzecz bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu bankowego oraz stabilności systemu finansowego

Nadzór bankowy – jednolity mechanizm nadzorczy

Roczne wydatki ponoszone przez EBC w związku z zadaniami nadzorczymi są pokrywane z rocznych opłat nadzorczych pobieranych od nadzorowanych banków. Opłaty te są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu opłat i prowizji”.

Ponadto EBC może nakładać na nadzorowane podmioty kary administracyjne za nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z ostrożnościowych regulacji bankowych UE (w tym decyzji nadzorczych EBC). Przychody z tego tytułu są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu opłat i prowizji”.

Inne

Banknoty w obiegu

EBC ma 8-procentowy udział w łącznej wartości banknotów euro w obiegu. Udział ten jest pokryty należnościami od krajowych banków centralnych, oprocentowanymi według stopy podstawowych operacji refinansujących. Odsetki te wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek związane z przydziałem banknotów euro w Eurosystemie”. Koszty międzynarodowego transportu banknotów euro z drukarni do krajowych banków centralnych (dostawy nowych banknotów) oraz między krajowymi bankami centralnymi (wyrównywanie niedoborów za pomocą zapasów) pokrywa centralnie EBC. Są one wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Usługi produkcji banknotów”.

Portfel funduszy własnych

Portfel funduszy własnych EBC jest wykazywany w bilansie, głównie w pozycji „Inne aktywa finansowe”. Wynik z tytułu odsetek, w tym naliczone odsetki kuponowe oraz amortyzację premii / odpis dyskonta, ujmują się w rachunku zysków i strat w pozycjach „Pozostałe przychody z tytułu odsetek” i „Pozostałe koszty z tytułu odsetek”.

Niezrealizowane straty cenowe ponad wysokość ujętych wcześniej niezrealizowanych zysków oraz zrealizowane zyski i straty ze sprzedaży papierów wartościowych także wykazywane są w rachunku zysków i strat, w pozycjach, odpowiednio: „Odpisy aktualizujące wartość aktywów i pozycji finansowych” i „Zrealizowane zyski/straty z operacji finansowych”. Niezrealizowane zyski cenowe są ujmowane w bilansie w pozycji „Różnice w wyceny”.

3 Sytuacja finansowa³

3.1 Bilans

W czwartym kwartale 2014 bilans EBC zaczął rosnąć w wyniku nabywania papierów wartościowych w ramach trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3) i programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP). Wzrost ten trwał w następnych latach (zob. wykres 1), głównie z powodu nabywania papierów wartościowych w ramach programu skupu aktywów sektora publicznego (PSPP).

32,9 mld EUR
wyniósł w 2018
wzrost aktywów ogółem

W 2018 **aktywa EBC ogółem** wzrosły o 32,9 mld EUR, do 447,1 mld EUR, głównie z powodu jego udziału w zakupach papierów wartościowych w ramach programu skupu aktywów (APP)⁴. Wzrost ten był mniejszy niż w 2017, gdyż w 2018 miesięczna kwota zakupów w ramach programu APP była niższa. Skutkiem tych zakupów był wzrost pozycji „Papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej”, podczas gdy rozliczenia gotówkowe tych transakcji poprzez rachunki w systemie TARGET2 doprowadziły do zwiększenia drugostronnych „Zobowiązań w ramach Eurosystemu”.

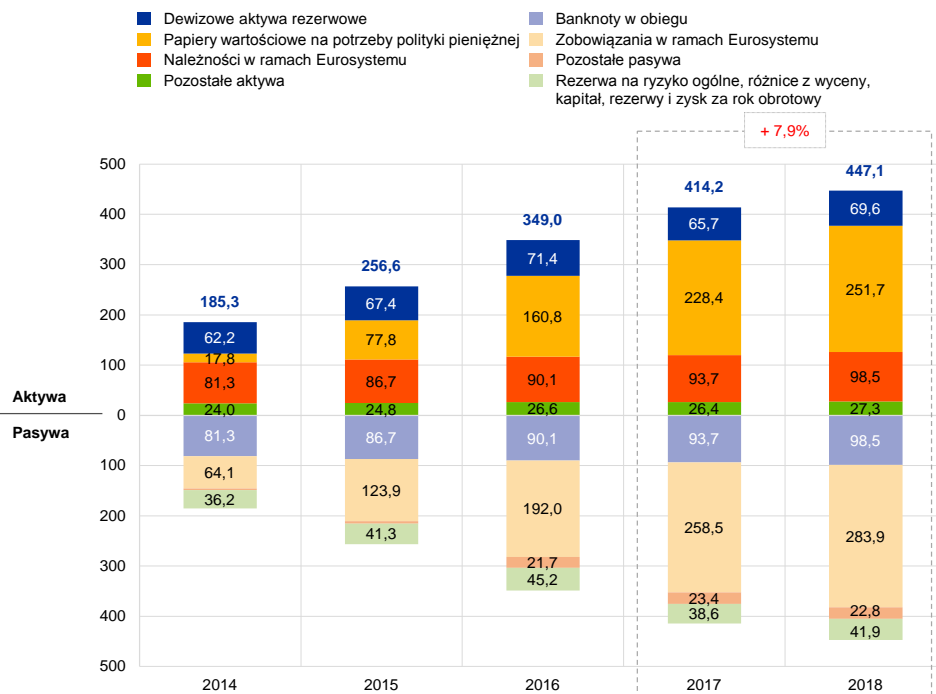
³ Z powodu zaokrągleń w całym tym dokumencie podane liczby mogą nie sumować się dokładnie do wartości ogółem, a procenty – nie odpowiadać dokładnie wartościom bezwzględny.

⁴ Program APP obejmuje programy: CBPP3, ABSPP, PSPP i program skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP). Więcej informacji o programie APP można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

Wykres 1

Główne pozycje bilansu EBC

(mld EUR)

Źródło: EBC.

56%

aktywów ogółem to papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej

Na koniec 2018 **papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej**

nominowane w euro stanowiły 56% aktywów ogółem. W tej pozycji bilansowej EBC wykazuje papiery wartościowe nabyte w ramach programu dotyczącego rynków papierów wartościowych (SMP), trzech programów skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP1, CBPP2 i CBPP3), programu ABSPP i programu PSPP⁵. W 2018 skupowanie papierów wartościowych w ramach programów CBPP3, ABSPP i PSPP⁶ trwało do końca roku, po czym zakupy netto dobiegły końca. Skup prowadzono na podstawie decyzji Rady Prezesów o całkowitej miesięcznej kwocie zakupów dokonywanych przez Eurosystem i według określonych z góry kryteriów kwalifikacji. Zgodnie z decyzją Rady Prezesów z 13 grudnia 2018 Eurosystem będzie w dalszym ciągu reinwestować – w całości – spłaty kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w ramach programu APP.

23,3 mld EUR

wyniósł wzrost zasobu papierów wartościowych na potrzeby polityki pieniężnej

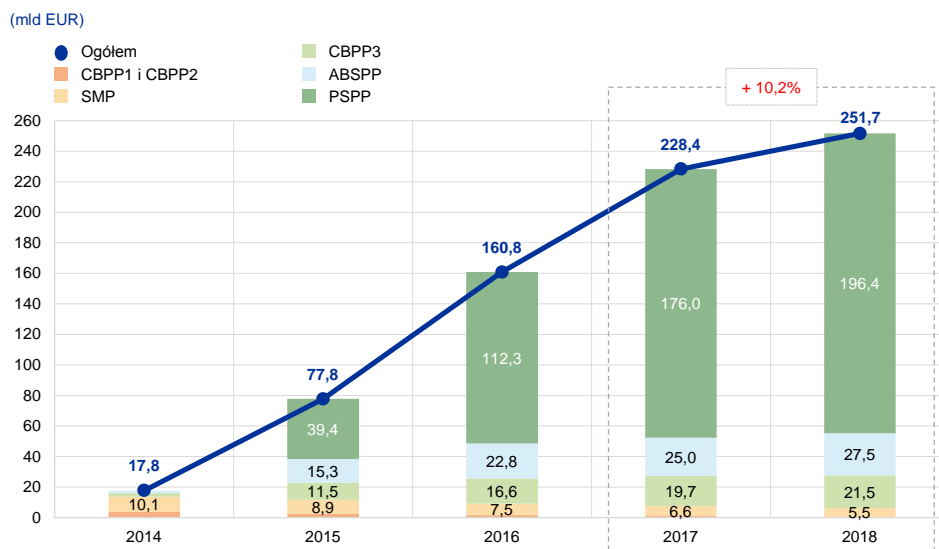
W rezultacie przeprowadzonych zakupów w 2018 portfel papierów wartościowych utrzymywanych przez EBC na potrzeby polityki pieniężnej zwiększył się o 23,3 mld EUR, do 251,7 mld EUR (zob. wykres 2), przy czym większość tego wzrostu była związana z zakupami w ramach programu PSPP. Spadek zasobu aktywów nabytych w ramach programów CBPP1, CBPP2 i SMP wynikał głównie z wykupu odnośnych papierów na kwotę 1,5 mld EUR.

⁵ W ramach programu CSPP Europejski Bank Centralny nie skupuje papierów wartościowych.

⁶ W 2018 nie dokonano zakupów w ramach dwóch pierwszych programów skupu obligacji zabezpieczonych i programu SMP, gdyż skup w ramach tych programów skończył się w 2010 i 2012.

Wykres 2

Papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej

Źródło: EBC.

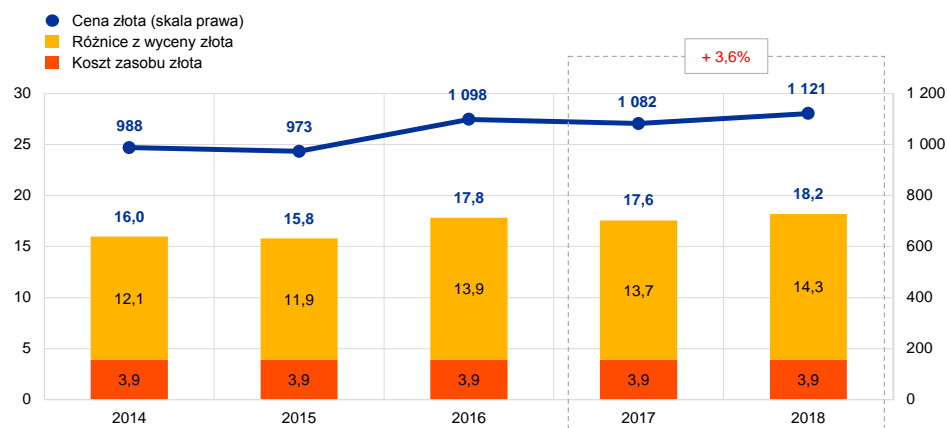
W 2018 łączna równowartość w euro **dewizowych aktywów rezerwowych EBC**, które obejmują złoto, specjalne prawa ciągnięcia, dolary amerykańskie, jeny i renminbi, wzrosła o 3,9 mld EUR, do 69,6 mld EUR.

Równowartość w euro zasobu złota i należności w złocie w 2018 zwiększyła się o 0,6 mld EUR, do 18,2 mld EUR (zob. wykres 3), co wynikało z wzrostu ceny rynkowej tego kruszcu wyrażonej w euro, podczas gdy wielkość zasobu złota wyrażona w uncjach nie uległa zmianie. Ten wzrost doprowadził także do zwiększenia się salda różnic z wyceny o taką samą kwotę (zob. punkt 3.2).

Wykres 3

Zasoby i cena złota

(Skala lewa: mld EUR; skala prawa: EUR za uncję złota)

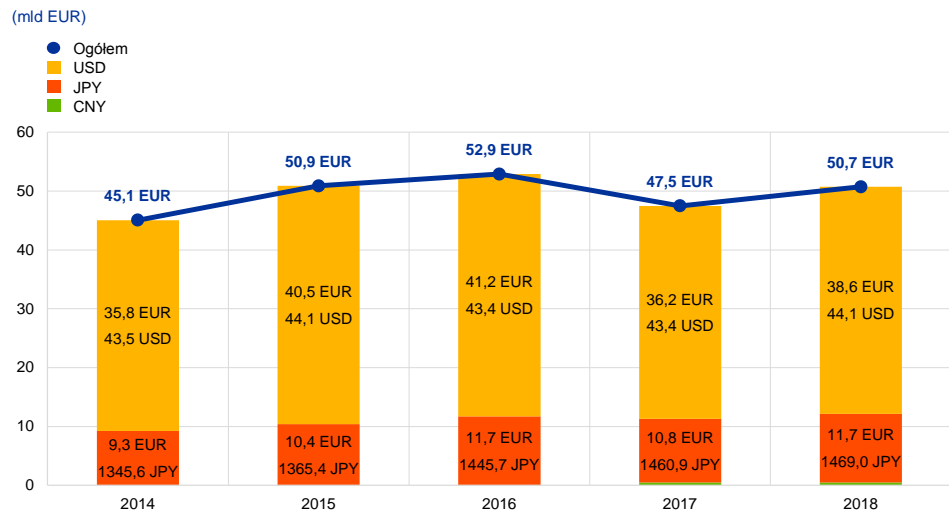
Źródło: EBC.

Wartość zasobu netto walut obcych wzrosła wskutek deprecjacji euro

Wartość w euro zasobów netto walut obcych⁷ w posiadaniu EBC, obejmujących dolary amerykańskie, jeny i renminbi, zwiększyła się w przeliczeniu na euro o 3,2 mld EUR, do 50,7 mld EUR (zob. wykres 4), głównie na skutek deprecjacji euro względem dolara amerykańskiego i jena. Wzrost ten jest również odzwierciedlony w wyższych saldach różnic z wyceny (zob. punkt 3.2).

Wykres 4 Zasoby walut obcych

Źródło: EBC.

Głównym składnikiem zasobów netto walut obcych w posiadaniu EBC wciąż są dolary amerykańskie – na koniec 2018 stanowiły one ok. 76% tych zasobów.

Przy zarządzaniu inwestowaniem swoich rezerw walutowych EBC stosuje trzyetapowy proces. Najpierw zarządzający ryzykiem wyznaczają strategiczny portfel benchmarkowy, który jest zatwierdzany przez Radę Prezesów. Następnie zarządzający portfelami wyznaczają taktyczny portfel benchmarkowy, który jest zatwierdzany przez Zarząd. Na koniec krajowe banki centralne realizują – w sposób zdecentralizowany – bieżące operacje inwestycyjne.

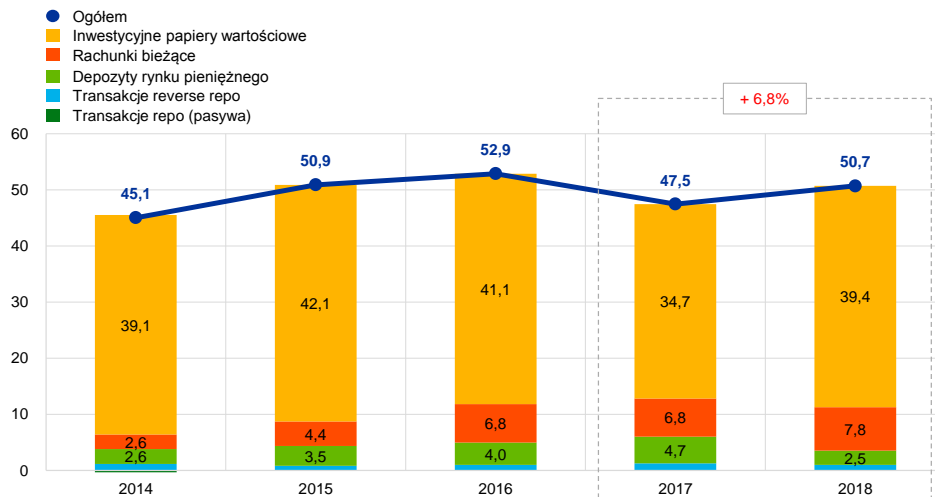
Rezerwy walutowe EBC są inwestowane głównie w papiery wartościowe i depozyty na rynku pieniężnym lub są przechowywane na rachunkach bieżących (zob. wykres 5). Papiery wartościowe w tym portfelu wycenia się według cen rynkowych na koniec roku.

⁷ Do zasobów tych zaliczają się aktywa wykazywane w pozycjach bilansowych „Należności od nierezydentów strefy euro w walutach obcych – środki na rachunkach w bankach, inwestycje w papiery wartościowe, kredyty zagraniczne i inne aktywa zagraniczne oraz należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych” oraz „Należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych”.

Wykres 5 Struktura inwestycji walutowych

(mld EUR)

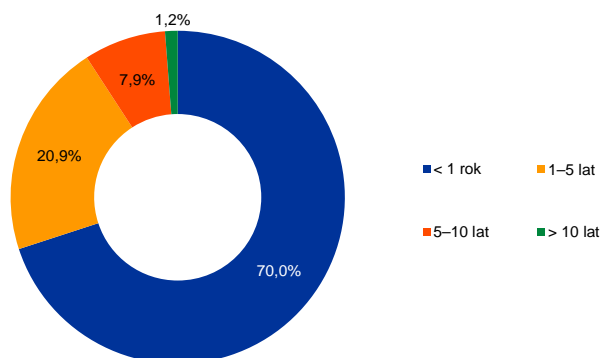
Źródło: EBC.

70%
papierów wartościowych
w walutach obcych
ma termin zapadalności
poniżej jednego roku

Rezerwy walutowe EBC służą do finansowania potencjalnych interwencji na rynkach walutowych. Z tego względu przy zarządzaniu tymi rezerwami uwzględnia się trzy cele, jakimi są, według ważności: płynność, bezpieczeństwo i rentowność. Dlatego portfel ten obejmuje głównie papiery wartościowe o krótkich terminach zapadalności (zob. wykres 6).

Wykres 6 Struktura zapadalności papierów wartościowych nominowanych w walutach obcych

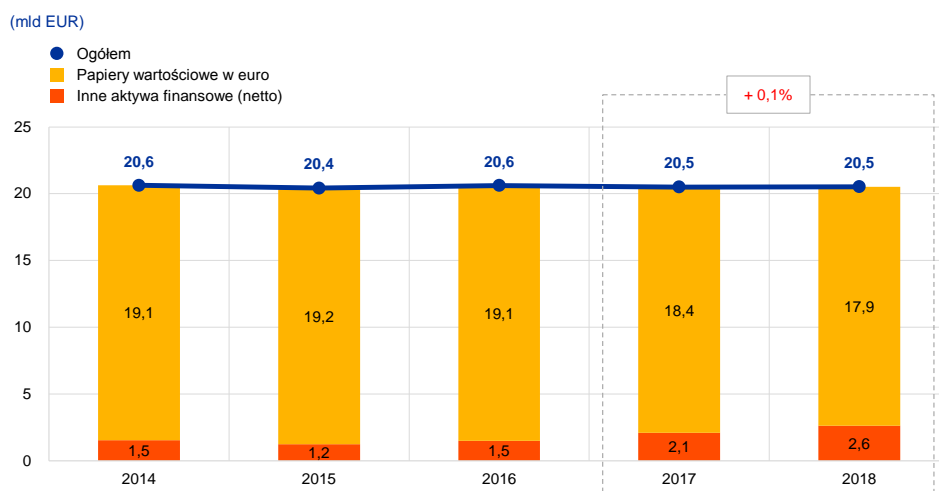

Źródło: EBC.

W 2018 **portfel funduszy własnych** właściwie się nie zmienił (zob. wykres 7). W skład tego portfela wchodzi głównie papiery wartościowe nominowane w euro, które są wyceniane według cen rynkowych na koniec roku.

Wykres 7

Portfel funduszy własnych EBC

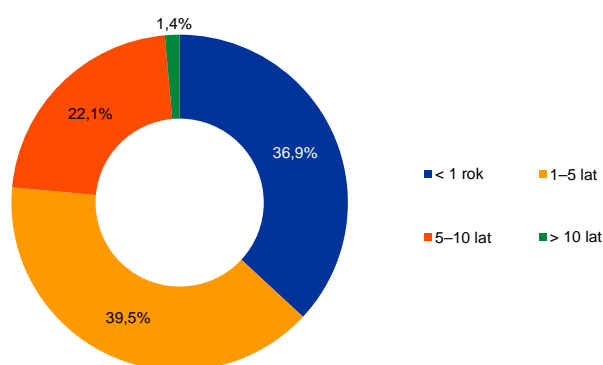

Źródło: EBC.

Portfel funduszy własnych EBC jest utrzymywany jako drugostronne księgowanie opłaconego kapitału, rezerwy celowej na ryzyka: kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota, a także ogólnego funduszu rezerwowego. Celem tego portfela jest zapewnienie dochodu na sfinansowanie kosztów operacyjnych EBC niezwiązanych z realizacją zadań nadzorczych⁸. Zarządzanie tym portfelem jest w związku z tym ukierunkowane na maksymalizację zwrotu, z uwzględnieniem różnych limitów ryzyka. W rezultacie struktura terminów zapadalności jest dla tego portfela (zob. wykres 8) bardziej zróżnicowana niż dla portfela rezerw walutowych.

Wykres 8

Struktura zapadalności papierów wartościowych w portfelu funduszy własnych

Źródło: EBC.

⁸ Koszty ponoszone przez EBC w związku z wykonywaniem zadań nadzorczych są pokrywane przez roczne opłaty pobierane od nadzorowanych banków.

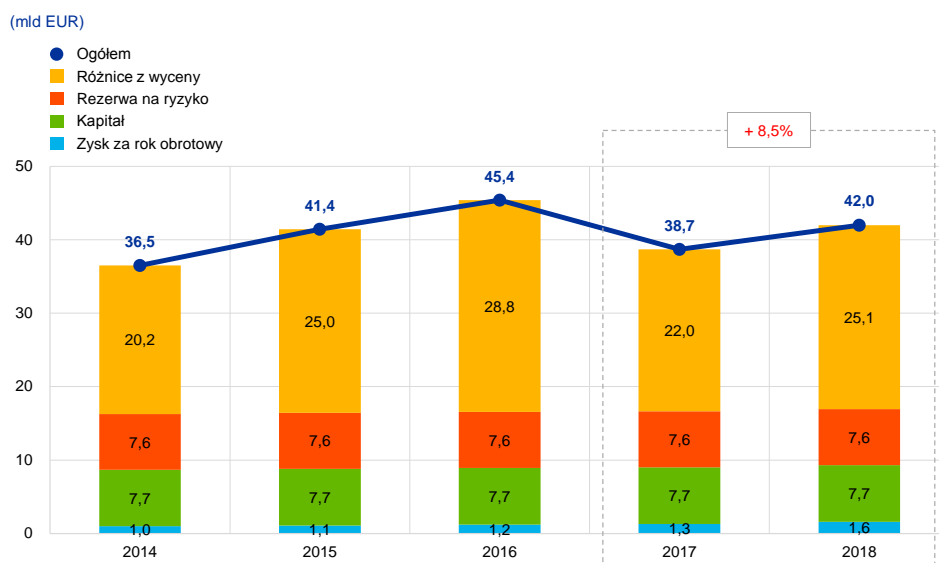
3.2 Zasoby finansowe

42,0 mld EUR
wnoszą zasoby
finansowe EBC

Zasoby finansowe EBC obejmują: kapitał, rezerwę na ryzyko ogólne, różnice z wyceny i zysk za rok obrotowy. Te zasoby finansowe są (a) inwestowane w aktywa przynoszące dochód lub (b) wykorzystywane bezpośrednio do pokrycia strat spowodowanych przez zmaterializowanie się ryzyk finansowych. Na 31 grudnia 2018 **zasoby finansowe EBC** wynosiły łącznie 42,0 mld EUR (zob. wykres 9), czyli były o 3,3 mld EUR wyższe niż w 2017, co było związane ze zwiększeniem się różnic z wyceny na skutek deprecjacji euro.

Wykres 9
Zasoby finansowe EBC

Źródło: EBC.

Uwaga: „Różnice z wyceny” obejmują łączne zyski z wyceny złota, walut obcych i papierów wartościowych, nie obejmują natomiast różnic z wyceny z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia.

5%
wyniosła w 2018
deprecjacja euro
wobec dolara

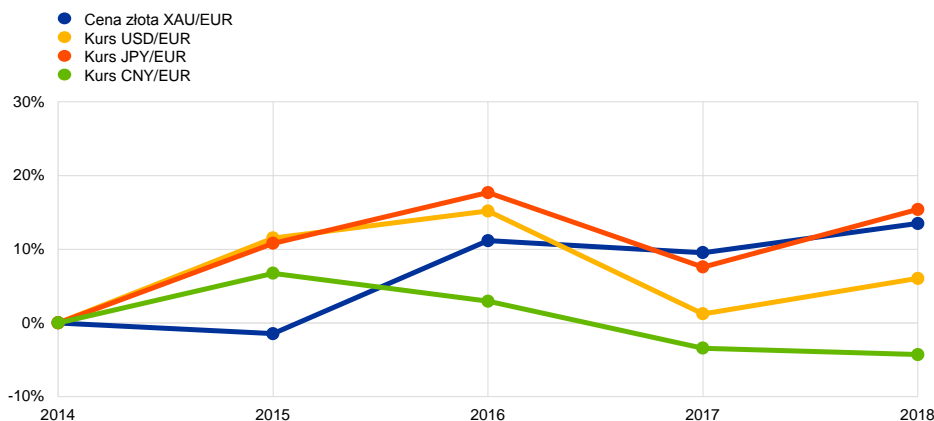
Niezrealizowane zyski z tytułu złota, walut obcych i papierów wartościowych podlegających aktualizacji wyceny nie są wykazywane jako przychód w rachunku zysków i strat, lecz ujmowane bezpośrednio w bilansie EBC po stronie pasywów na koncie **różnic z wyceny**. Salda tych różnic mogą zostać wykorzystane do amortyzacji ewentualnych niekorzystnych zmian odpowiednich cen lub kursów walutowych, wzmacniając zatem odporność EBC na związane z tym ryzyka. W 2018 różnice z wyceny złota, walut obcych i papierów wartościowych⁹ zwiększyły się o 3,0 mld EUR, do 25,1 mld EUR, głównie na skutek deprecjacji euro względem dolara amerykańskiego, jena i złota (zob. wykres 10).

⁹ W bilansie pozycja „Różnice z wyceny” obejmuje ponadto aktualizację wyceny świadczeń po okresie zatrudnienia.

Wykres 10

Kursy głównych walut i cena złota w latach 2014–2018

(zmiany procentowe wobec 2014; dane na koniec roku)

Źródło: EBC.

Zysk osiągnięty w danym roku obrotowym z tytułu aktywów i pasywów EBC może zostać wykorzystany do pokrycia potencjalnych strat poniesionych w tym samym roku. W 2018 **zysk EBC** wyniósł 1,6 mld EUR, czyli był o 0,3 mld EUR wyższy niż w 2017.

Rezerwa na ryzyko ogólne jest na najwyższym dopuszczalnym poziomie

Z uwagi na swoje narażenie na ryzyka finansowe (zob. punkt 4.1) EBC utrzymuje **rezerwę na ryzyka: kursowe (walutowe), stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota (surowcowe)**. Poziom tej rezerwy weryfikuje się co roku z uwzględnieniem różnych czynników, w tym wielkości zasobu aktywów obciążonych ryzykiem, wyników przewidywanych na nadchodzący rok oraz oceny ryzyka. Wysokość rezerwy na ryzyko łącznie z kwotą ogólnego funduszu rezerwowego EBC nie może przekroczyć wysokości kapitału opłaconego przez krajowe banki centralne ze strefy euro. Od 2015 roku rezerwa ta pozostaje na maksymalnym dozwolonym poziomie, czyli 7,6 mld EUR.

Kapitał EBC opłacony przez krajowe banki centralne ze strefy euro i spoza tej strefy nie uległ zmianie w stosunku do końca roku 2017 i na 31 grudnia 2018 wynosił 7,7 mld EUR. W 2019 zmienią się udziały krajowych banków centralnych w kapitale EBC – po pierwsze, w wyniku regularnej, pięcioletniej aktualizacji jego klucza kapitałowego, a po drugie, wskutek spodziewanego¹⁰ wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej w 2019 i związanego z tym wystąpienia Bank of England z Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC).

3.3 Rachunek zysków i strat

Między rokiem 2014 a 2018 zysk EBC stopniowo zwiększył się z ok. 1,0 mld EUR do ok. 1,6 mld EUR (zob. wykres 11), przede wszystkim w wyniku wzrostu

¹⁰ Na podstawie powszechnej oceny sytuacji na dzień, w którym Zarząd zezwolił na przekazanie rocznego raportu finansowego EBC za rok 2018 do zatwierdzenia przez Radę Prezesów.

1575 mln EUR

wyniósł w 2018
zysk EBC

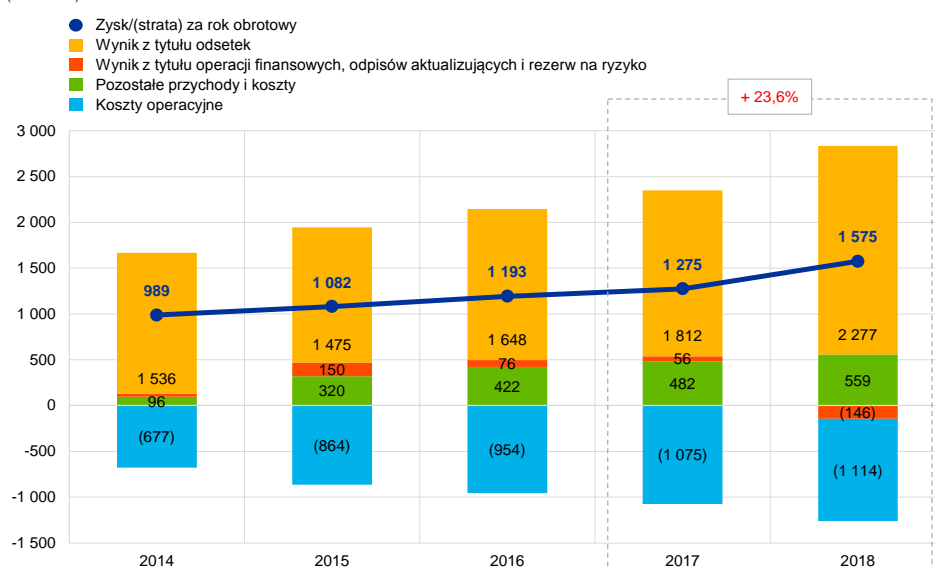
przychodów z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych i papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej, który z nadwyżką skompensował obniżenie się przychodów odsetkowych z banknotów w obiegu¹¹ i portfela funduszy własnych.

Zysk EBC za rok 2018 wyniósł 1575 mln EUR (2017: 1275 mln EUR). Wzrost o 301 mln EUR w stosunku do roku 2017 wynikał głównie z wyższego wyniku z tytułu odsetek.

Wykres 11

Główne pozycje rachunku zysków i strat EBC

(mln EUR)

Źródło: EBC.

Uwaga: „Pozostałe przychody i koszty” obejmują: „Wynik z tytułu opłat i prowizji”, „Przychody z tytułu akcji i udziałów”, „Pozostałe przychody” i „Pozostałe koszty”.

Wzrosły przychody
z rezerw dewizowych
i polityki pieniężnej

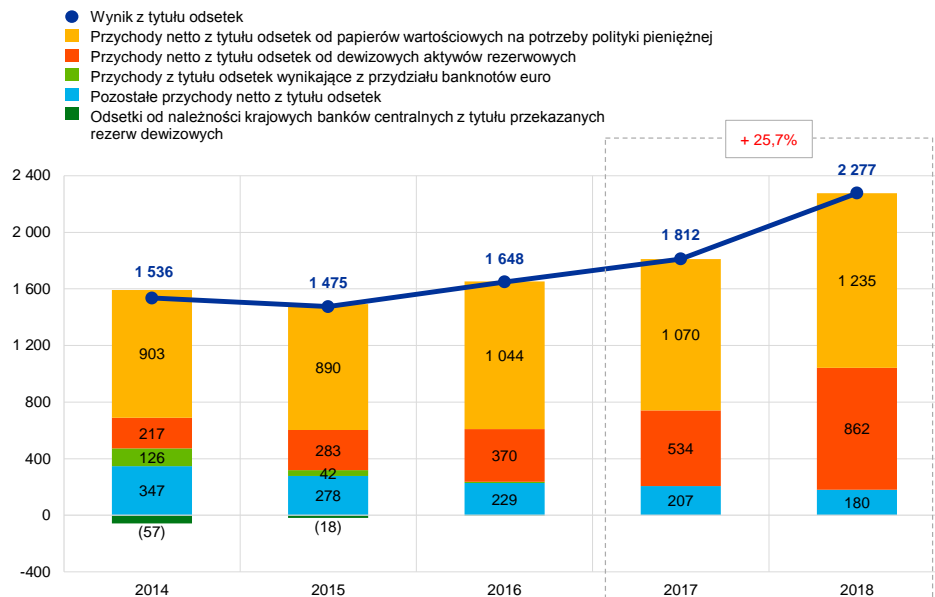
Wynik z tytułu odsetek wzrósł o 465 mln EUR, do 2277 mln EUR (zob. wykres 12), głównie wskutek wzrostu przychodów z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej.

¹¹ Przychód EBC z tytułu banknotów euro w obiegu obejmuje przychody odsetkowe wynikające z oprocentowania jego należności w ramach Eurosystemu od krajowych banków centralnych z tytułu 8-procentowego udziału EBC w łącznej wartości banknotów euro w obiegu.

Wykres 12

Wynik z tytułu odsetek

(mln EUR)

Źródło: EBC.

Wzrosły przychody odsetkowe z rezerw dewizowych, głównie przez wyższą rentowność USD

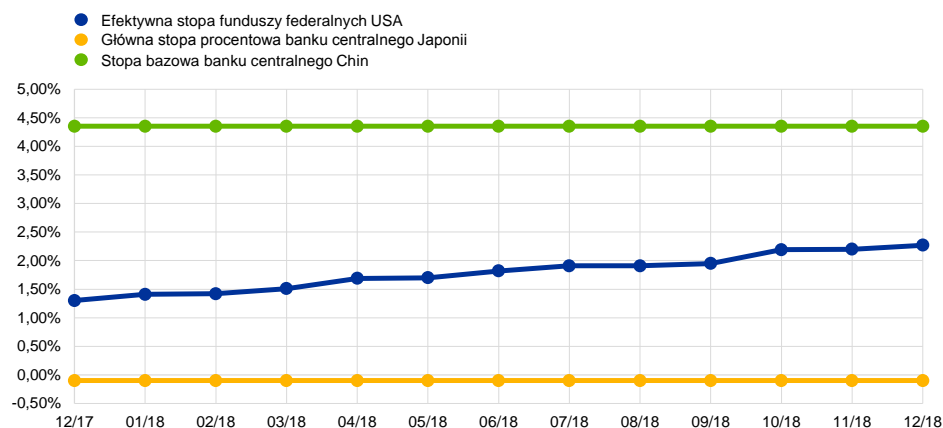
Przychody netto z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych

zwiększyły się o 327 mln EUR, do 862 mln EUR, głównie wskutek wzrostu przychodów z tytułu odsetek od papierów wartościowych nominowanych w dolarach amerykańskich, wynikającego ze wzrostu rentowności tych papierów, zwłaszcza w przypadku krótkich terminów zapadalności (zob. wykres 13).

Wykres 13

Główne stopy benchmarkowe

(w proc. rocznie; dane na koniec miesiąca)

Źródła: Zarząd Rezerwy Federalnej, Bank Japonii i Ludowy Bank Chin.

Wzrost przychodów z APP z nadwyżką skompensował niższe przychody z programów już zakończonych

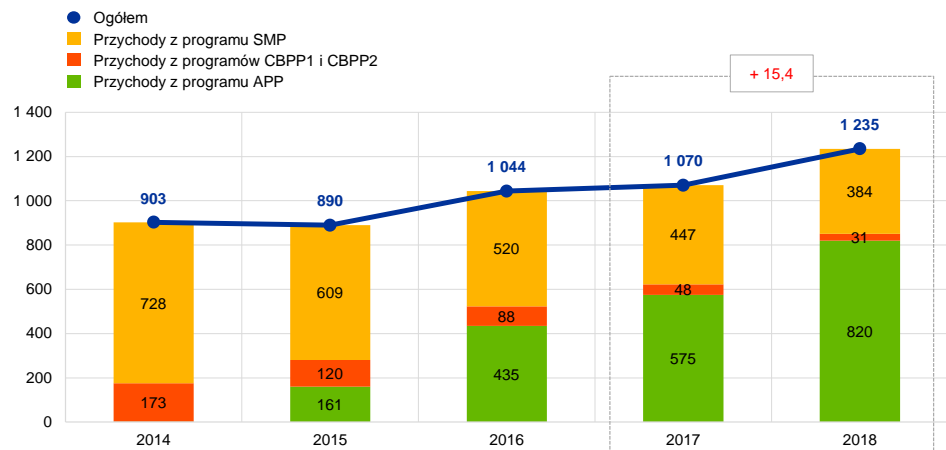
W 2018 przychody netto z tytułu odsetek od papierów wartościowych

utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej wyniosły 1235 mln EUR, czyli były o 164 mln EUR wyższe niż w 2017 (zob. wykres 14). Wynik z tytułu odsetek od papierów wartościowych nabytych w ramach programu APP wzrósł o 245 mln EUR, do 820 mln EUR. Wynikało to ze zwiększenia się zasobu tych papierów (zob. wykres 2) i wyższej rentowności papierów nabytych w ciągu roku w porównaniu z historyczną rentownością tego portfela. Jednocześnie rentowności obligacji skarbowych w strefie euro w 2018 nadal były przeciętnie niskie (zob. wykres 15). Wzrost przychodów netto z tytułu odsetek od papierów z portfela APP z nadwyżką skompensował zmniejszenie się przychodów netto z tytułu odsetek od portfeli prowadzonych dla programów SMP, CBPP1 i CBPP2, które zmalały o 81 mln EUR, do 415 mln EUR, na skutek zmniejszenia się tych portfeli w wyniku upływu terminu zapadalności papierów. W 2018 papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej wygenerowały ok. 54% wyniku z tytułu odsetek.

Wykres 14

Przychody netto z tytułu odsetek od papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej

(mln EUR)

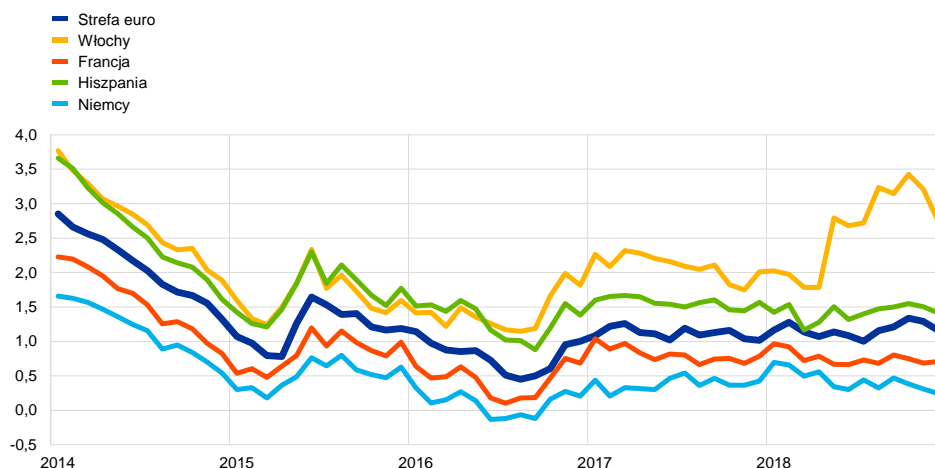

Źródło: EBC.

Wykres 15

Rentowności 10-letnich obligacji skarbowych

(w proc. rocznie; dane na koniec miesiąca)

Źródło: EBC.

0,0%

wynosiła w 2018
stopa podstawowych
operacji refinansujących

Przychody odsetkowe z tytułu udziału EBC w łącznej wartości banknotów euro w obiegu oraz koszty odsetkowe wobec krajowych banków centralnych z tytułu rezerw dewizowych przekazanych do EBC były zerowe, ponieważ stopa stosowana przez Eurosystem w podstawowych operacjach refinansujących (MRO) wynosiła 0%.

Pozostałe przychody netto z tytułu odsetek zmalały, głównie z powodu spadku przychodów odsetkowych z portfela funduszy własnych w następstwie ogólnie niższych rentowności w strefie euro.

Na wynik z tytułu operacji finansowych i odpisów aktualizujących wpłynęła głównie zmiana rentowności obligacji dolarowych

W pozycji **wyniku z tytułu operacji finansowych i odpisów aktualizujących** wartość aktywów finansowych wystąpiła strata w wysokości 146 mln EUR (zob. wykres 16). Wynik ten był o 202 mln EUR niższy niż w 2017, głównie wskutek niższych wyników na różnicach cenowych i kursowych.

W 2018 wystąpiła zrealizowana strata netto na różnicach cenowych z wyceny papierów wartościowych, spowodowana przede wszystkim przez straty z wyceny papierów wartościowych nominowanych w dolarach amerykańskich, na których wartości negatywnie odbił się wzrost rentowności obligacji dolarowych.

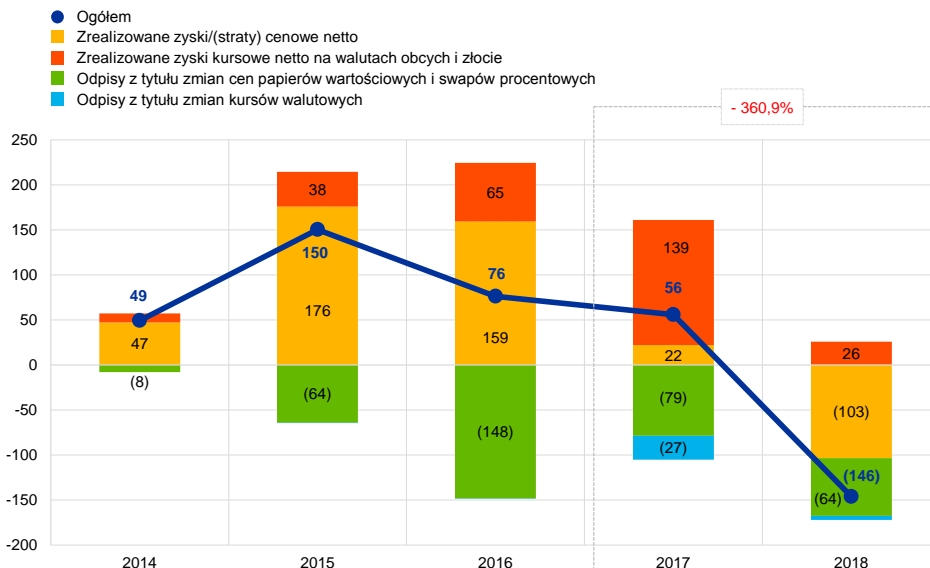
Obniżenie się zrealizowanych zysków kursowych netto na walutach obcych i złocie wynikało z jednorazowej sprzedaży dolarów amerykańskich dokonanej w 2017 w celu sfinansowania utworzenia portfela w renminbi, wskutek której zrealizowane zyski walutowe w tym roku były wyższe niż zazwyczaj.

Wykres 16

Zrealizowane zyski i straty oraz odpisy aktualizujące

(mln EUR)

Źródło: EBC.

518 mln EUR

wyniosły opłaty nałożone przez EBC z tytułu zadań nadzorczych

Łączne koszty operacyjne EBC, w tym koszty amortyzacji i usług produkcji banknotów, wzrosły o 40 mln EUR, do 1114 mln EUR (zob. wykres 17). Wzrost w porównaniu z 2017 wynika z kosztów administracyjnych, w szczególności z (a) zaangażowania konsultantów zewnętrznych na potrzeby wszechstronnej oceny i udziału w testach warunków skrajnych EUNB oraz (b) nakładów informatycznych. Dotyczy głównie nadzoru bankowego, co widać na poniższym wykresie. Koszty związane z nadzorem bankowym są w całości pokrywane przez opłaty pobierane od nadzorowanych podmiotów¹². Wzrost kosztów administracyjnych został częściowo skompensowany przez spadek kosztów osobowych, zwłaszcza obniżenie się kosztów świadczeń po okresie zatrudnienia, pozostałych świadczeń długoterminowych i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, które w 2017 objęły jednorazowe obciążenie związane z wprowadzeniem czasowego programu reorientacji zawodowej (CTS)¹³.

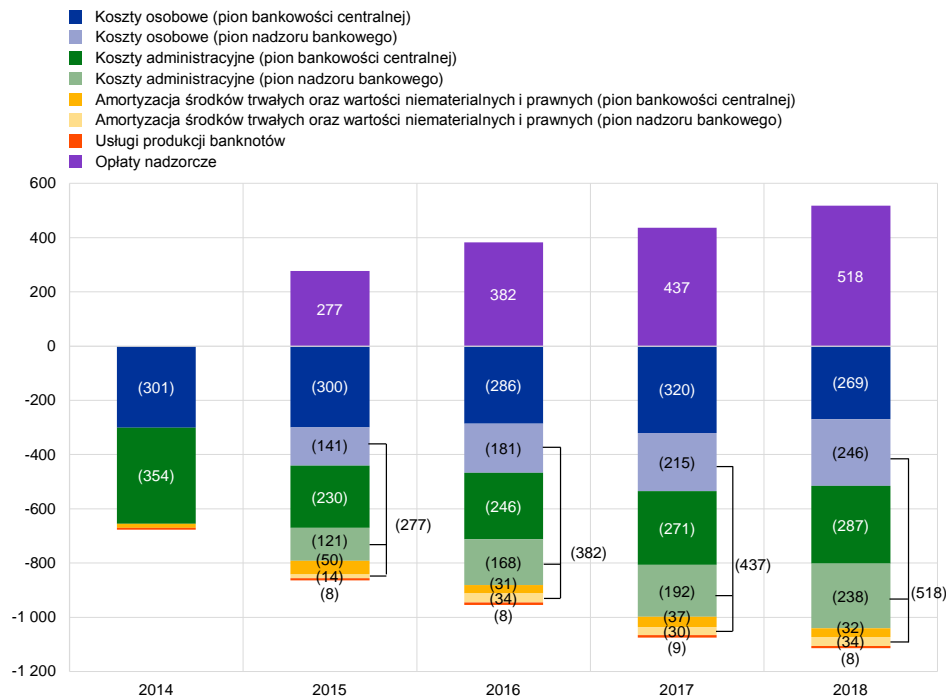
¹² Opłaty nadzorcze są zawarte w pozycji „Pozostałe przychody i koszty” (zob. wykres 11).

¹³ Czasowy program wsparcia pracowników zamierzających podjąć pracę poza EBC.

Wykres 17

Koszty operacyjne i opłaty nadzorcze

(mln EUR)

Źródło: EBC.

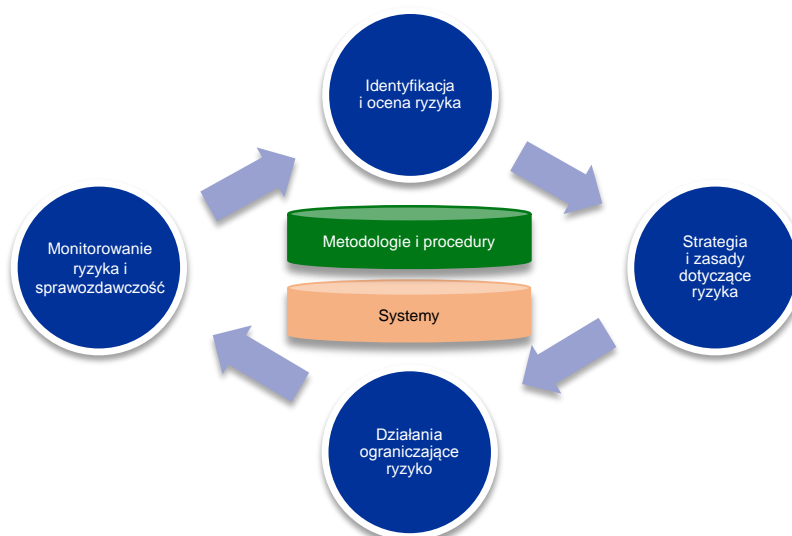
Uwaga: Koszty operacyjne przedstawiono w podziale na pion bankowości centralnej i pion nadzoru bankowego. Koszty usług wspólnych świadczonych przez jednostki pomocnicze EBC zostały rozdzielone między te dwa piony. Usługi wspólne są realizowane przez istniejące jednostki pomocnicze EBC: zaplecza biurowego, zarządzania kadrami, obsługi administracyjnej, budżetu i kontrolingu, księgowości, obsługi prawnej, komunikacji, tłumaczeń, audytu wewnętrznego, statystyki i informatyki.

4

Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem, stanowiące niezwykle ważny element działalności EBC, odbywa się jako ciągły proces (a) identyfikacji i oceny ryzyka, (b) weryfikacji strategii i zasad dotyczących ryzyka, (c) realizacji działań ograniczających ryzyko oraz (d) monitorowania i wykazywania ryzyka. We wszystkich tych działaniach wykorzystuje się efektywne metodologie, procedury i systemy.

Rysunek 2
Cykl zarządzania ryzykiem

EBC jest narażony na ryzyka zarówno finansowe, jak i operacyjne. Poniżej przedstawiono te ryzyka, ich źródła oraz obowiązujące ramy kontroli ryzyka.

4.1 Ryzyka finansowe

Zarząd przedstawia zasady i procedury mające zapewnić odpowiednią ochronę przed ryzykiem

Zarząd przedstawia zasady i procedury mające zapewnić odpowiednią ochronę przed ryzykami finansowymi, na jakie narażony jest EBC. Komitet

ds. Zarządzania Ryzykiem, w którego skład wchodzi eksperci z banków centralnych należących do Eurosystemu, uczestniczy m.in. w monitorowaniu ryzyka finansowego oraz jego wycenie i wykazywaniu w bilansie Eurosystemu, a także w opracowaniu i weryfikacji odpowiednich metodologii i zasad. W ten sposób Komitet pomaga organom decyzyjnym zapewnić Eurosystemowi odpowiedni stopień ochrony.

Ryzyka finansowe wynikają z podstawowej działalności EBC i odnośnych ekspozycji

Ryzyka finansowe wynikają z podstawowej działalności EBC i związanych z nią ekspozycji. Zasady kontroli i limity ryzyka stosowane przez EBC do zarządzania swoim profilem ryzyka są różne dla różnych rodzajów operacji i odzwierciedlają cele strategiczne lub inwestycyjne poszczególnych portfeli oraz parametry ryzyka aktywów bazowych.

EBC opracował i stosuje własne techniki szacowania ryzyka

Do monitorowania i oceny ryzyka EBC stosuje różne opracowane przez siebie techniki jego szacowania. Opierają się one na symulacji łącznego ryzyka rynkowego i kredytowego. Główne koncepcje, techniki i założenia modelowania, na podstawie których opracowano miary ryzyka, opierają się na standardach branżowych i dostępnych danych rynkowych. Kwantyfikacji ryzyka dokonuje się zwykle metodą oczekiwanego niedoboru (Expected Shortfall, ES)¹⁴ szacowanego

¹⁴ ES to średnia strata ważona prawdopodobieństwem, jaka występuje w najgorszych (1-p)% scenariuszy, gdzie p oznacza poziom ufności.

przy 99-procentowym poziomie ufności na okres jednego roku. Do obliczania ryzyka stosuje się dwa podejścia: (a) podejście księgowo, w ramach którego przy obliczaniu szacowanego ryzyka zgodnie z wszystkimi obowiązującymi zasadami rachunkowości różnice z wyceny uznaje się za bufor, oraz (b) podejście finansowe, w ramach którego różnice z wyceny nie są przy obliczaniu ryzyka traktowane jako bufor. EBC oblicza również inne miary ryzyka przy różnych poziomach ufności, przeprowadza analizy wrażliwości i scenariuszy warunków skrajnych oraz ocenia bardziej długoterminowe projekcje ekspozycji i przychodu, tak aby uzyskać wszechstronny obraz sytuacji w zakresie ryzyka¹⁵.

9,2 mld EUR

wyniosła w 2018
łączna kwota ryzyka
(wg metody księgowej
ES 99%)

Łączne ryzyka, na jakie jest narażony EBC, w ciągu roku się zmniejszyły.

Na 31 grudnia 2018 ryzyka finansowe dla wszystkich portfeli EBC łącznie, mierzone metodą ES przy 99-procentowym poziomie ufności za okres jednego roku według podejścia księgowego, wyniosły 9,2 mld EUR, czyli o 1,4 mld EUR mniej niż na 31 grudnia 2017. Spadek ten wiązał się z poprawą jakości kredytowej papierów wartościowych utrzymywanych w portfelach EBC.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe wynika z portfeli utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej EBC, portfela funduszy własnych nominowanego w euro oraz rezerw dewizowych.

Papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem utraty wartości i w związku z tym – jako że się ich nie sprzedaje – nie są narażone na zmiany cen związane z migracją kredytów, ale są narażone na ryzyko niewykonania zobowiązań. Fundusze własne nominowane w euro i rezerwy dewizowe są wyceniane po cenach rynkowych, co naraża je na ryzyka migracji i niewykonania zobowiązań. Od poprzedniego roku ryzyko kredytowe zmalało dzięki poprawie jakości kredytowej różnych krajów europejskich.

Ryzyko kredytowe ogranicza się głównie przez stosowanie kryteriów kwalifikacji, procedur due diligence i różnych limitów dla poszczególnych portfeli.

Ryzyko walutowe
i ryzyko surowcowe

Ryzyko walutowe i ryzyko surowcowe wynikają z utrzymywanych przez EBC zasobów walut obcych i złota. W porównaniu z poprzednim rokiem oba te ryzyka pozostały zasadniczo stabilne.

Z uwagi na znaczenie tych aktywów dla swojej polityki EBC nie zawiera transakcji zabezpieczających przed związanym z nimi ryzykiem walutowym i ryzykiem surowcowym. Zamiast tego ogranicza te ryzyka przez ujmowanie różnic z wyceny oraz dywersyfikację zasobów różnych walut i złota.

Ryzyko stopy
procentowej

Rezerwy dewizowe i fundusze własne nominowane w euro są inwestowane głównie w papiery wartościowe o stałym dochodzie i narażone na ryzyko stopy procentowej związane z wyceną według cen/kursów rynkowych (bo tak się je wycenia). Rezerwy dewizowe EBC są inwestowane głównie w aktywa o stosunkowo krótkich terminach zapadalności (zob. punkt 3.1, wykres 6), podczas gdy aktywa z portfela funduszy własnych generalnie charakteryzują się dłuższym terminem

¹⁵ Więcej informacji o metodzie modelowania ryzyka można znaleźć w dokumencie „The financial risk management of the Eurosystem's monetary policy operations”, EBC, lipiec 2015.

zapadalności (zob. punkt 3.1, wykres 8). Ryzyko mierzone zgodnie z podejściem księgowym nie uległo zmianie w porównaniu z rokiem 2017.

Ryzyko stopy procentowej związane z wyceną według cen/kursów rynkowych, na jakie narażony jest EBC, ogranicza się za pomocą zasad alokacji aktywów oraz różnic z wyceny.

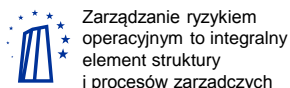
EBC jest narażony również na ryzyko stopy procentowej spowodowane niedopasowaniem między oprocentowaniem swoich aktywów

a oprocentowaniem, jakie płaci od zobowiązań, co wpływa na wynik z tytułu odsetek. Ryzyko to nie jest bezpośrednio związane z konkretnym portfelem, lecz wynika z całej struktury bilansu EBC, w tym zwłaszcza z występowania niedopasowania zapadalności i rentowności między aktywami a pasywami. Na potrzeby jego monitorowania EBC prowadzi progностyczną analizę swojej rentowności. Z analizy tej wynika, że w nadchodzących latach wynik EBC z tytułu odsetek powinien nadal być dodatni, mimo wzrostu udziału w bilansie aktywów o niskiej rentowności i długich terminach zapadalności utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej.

Tego rodzaju ryzyko jest zarządzane za pomocą zasad alokacji aktywów i dodatkowo ograniczane przez istnienie w bilansie EBC pasywów nieoprocentowanych.

4.2 Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym¹⁶ w EBC obejmuje wszystkie **ryzyka niefinansowe**.

Odpowiedzialność za politykę i zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym ponosi Zarząd, który tę politykę i zasady również zatwierdza. Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego wspomaga Zarząd w sprawowaniu zwierzchniego nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym. **Zarządzanie tym ryzykiem jest integralnym elementem struktury zarządzania wewnętrznego¹⁷ i procesów zarządczych.**

Głównym celem systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w EBC jest **przyczynianie się do wypełnienia misji i celów EBC przy jednoczesnej ochronie jego reputacji i aktywów przed stratami, nadużyciami i szkodami.** Zgodnie z zasadami zarządzania ryzykiem operacyjnym każdy obszar funkcjonalny odpowiada za własne ryzyko operacyjne, incydenty i mechanizmy kontroli, w tym za identyfikację i ocenę, reagowanie, informowanie i monitorowanie. Strategie reagowania na ryzyko i procedury jego akceptacji powinny być przy tym zgodne z ogólnymi zasadami tolerancji na ryzyko obowiązującymi w EBC. Zasady

¹⁶ Ryzyko operacyjne to ryzyko negatywnych skutków finansowych, biznesowych lub reputacyjnych spowodowanych czynnikiem ludzkim, niewłaściwym wprowadzeniem lub nieodpowiednim funkcjonowaniem zarządzania wewnętrznego i procesów biznesowych, nieodpowiednim funkcjonowaniem systemów, od których zależą te procesy, lub zdarzeniami zewnętrznymi (takimi jak klęski żywiołowe lub atak z zewnątrz).

¹⁷ Więcej informacji o strukturze zarządzania wewnętrznego można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

postępowania w tym zakresie są powiązane z pięciostopniową macierzą ryzyka, w której zestawia się – według kryteriów ilościowych i jakościowych – wpływ ryzyka z prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

W swoim środowisku operacyjnym EBC jest narażony na coraz bardziej złożone zagrożenia, a jego bieżąca działalność wiąże się z różnymi rodzajami ryzyka operacyjnego. Szczególnej uwagi wymaga szerokie spektrum ryzyk niefinansowych związanych z działaniem ludzi, bezpieczeństwem informacji, funkcjonowaniem systemów i procesów oraz korzystaniem z kontrahentów zewnętrznych. W związku z tym EBC wdrożył procedury ułatwiające ciągłe i skuteczne zarządzanie ryzykami operacyjnymi i uwzględnianie informacji o ryzyku w procesie podejmowania decyzji. Skupia się ponadto na poprawie swojej odporności. W związku z tym opracował schematy reagowania i plany awaryjne, aby zapewnić utrzymanie ciągłości kluczowych funkcji biznesowych w razie wystąpienia jakichkolwiek zakłóceń.

Sprawozdanie finansowe EBC¹⁸

Bilans na dzień 31 grudnia 2018

AKTYWA	Nr noty	2018 mln EUR	2017 mln EUR
Złoto i należności w złocie	1	18 193	17 558
Należności od nierezydentów strefy euro w walutach obcych	2		
Należności od MFW	2.1	692	670
Środki na rachunkach w bankach, inwestycje w papiery wartościowe, kredyty zagraniczne i inne aktywa zagraniczne	2.2	49 723	43 761
		50 415	44 431
Należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych	2.2	997	3 712
Pozostałe należności od instytucji kredytowych ze strefy euro w euro	3	300	143
Papiery wartościowe rezydentów strefy euro w euro	4		
Papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej	4.1	251 656	228 386
Należności w ramach Eurosystemu	5		
Należności z tytułu przydziału banknotów euro w Eurosystemie	5.1	98 490	93 657
Pozostałe aktywa	6		
Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne	6.1	1 148	1 196
Inne aktywa finansowe	6.2	20 529	20 503
Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	6.3	579	451
Rozliczenia międzyokresowe	6.4	2 738	2 597
Pozycje różne	6.5	2 039	1 528
		27 033	26 275
Aktywa ogółem		447 083	414 162

¹⁸ Z powodu zaokrągleń kwoty w sprawozdaniu finansowym i tabelach w notach objaśniających mogą się nie sumować. Wartości 0 i (0) oznaczają, odpowiednio, kwoty dodatnie lub ujemne zaokrąglone do zera, natomiast znak (-) oznacza zero.

PASYWA	Nr noty	2018 mln EUR	2017 mln EUR
Banknoty w obiegu	7	98 490	93 657
Pozostałe zobowiązania wobec instytucji kredytowych ze strefy euro w euro	8	1 399	1 061
Zobowiązania wobec innych rezydentów strefy euro w euro	9		
Pozostałe zobowiązania	9.1	9 152	1 150
Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro	10	10 361	19 549
Zobowiązania w ramach Eurosystemu	11		
Zobowiązania stanowiące równowartość przekazanych rezerw dewizowych	11.1	40 793	40 793
Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto)	11.2	243 115	217 752
		283 907	258 544
Pozostałe pasywa	12		
Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	12.1	641	431
Rozliczenia międzyokresowe	12.2	54	76
Pozycje różne	12.3	1 178	1 063
		1 873	1 571
Rezerwy celowe	13	7 663	7 670
Różnice z wyceny	14	24 922	21 945
Kapitał i rezerwy kapitałowe	15		
Kapitał	15.1	7 740	7 740
Zysk za rok obrotowy		1 575	1 275
Pasywa ogółem		447 083	414 162

Rachunek zysków i strat za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018

	Nr noty	2018 mln EUR	2017 mln EUR
Przychody z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych	22.1	862	534
Przychody z tytułu odsetek wynikające z przydziału banknotów euro w Eurosystemie	22.2	–	–
Pozostałe przychody z tytułu odsetek	22.4	1 642	1 527
<i>Przychody z tytułu odsetek</i>		2 503	2 061
Odsetki od należności krajowych banków centralnych z tytułu przekazanych rezerw dewizowych	22.3	–	–
Pozostałe koszty z tytułu odsetek	22.4	(226)	(250)
<i>Koszty z tytułu odsetek</i>		(226)	(250)
Wynik z tytułu odsetek	22	2 277	1 812
Zrealizowane zyski/straty z operacji finansowych	23	(77)	161
Odpisy aktualizujące wartość aktywów i pozycji finansowych	24	(69)	(105)
Zmiana stanu rezerw na ryzyka: kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota		–	–
Wynik z tytułu operacji finansowych, odpisów aktualizujących i rezerw na ryzyko		(146)	56
Wynik z tytułu opłat i prowizji	25	511	440
Przychody z tytułu akcji i udziałów	26	1	1
Pozostałe przychody	27	47	52
Przychody netto ogółem		2 690	2 361
Koszty osobowe	28	(515)	(535)
Koszty administracyjne	29	(525)	(463)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych		(66)	(67)
Usługi produkcji banknotów	30	(8)	(9)
Pozostałe koszty	31	–	(11)
Zysk za rok obrotowy		1 575	1 275

Frankfurt nad Menem, 12 lutego 2019

Europejski Bank Centralny

Mario Draghi
Prezes

Zasady (polityka) rachunkowości¹⁹

Format i prezentacja sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe EBC sporządzono zgodnie z niżej opisanymi zasadami rachunkowości²⁰, które zdaniem Rady Prezesów EBC zapewniają rzetelną prezentację sprawozdania, a jednocześnie odzwierciedlają charakter działalności banku centralnego.

Podstawowe zasady rachunkowości

Zastosowano następujące podstawowe zasady rachunkowości: zasadę rzeczywistości gospodarczej i przejrzystości, ostrożności, ujęcia zdarzeń następujących po dniu bilansowym, istotności, kontynuacji działania, memoriału, spójności i porównywalności.

Ujmowanie aktywów i pasywów

Aktywa i pasywa ujmuje się w bilansie, gdy otrzymanie lub przekazanie przez EBC przyszłych korzyści ekonomicznych z ich tytułu jest prawdopodobne, zasadniczo wszystkie związane z nimi ryzyka i korzyści zostały przeniesione na EBC, a koszt wytworzenia lub wartość składnika aktywów bądź wysokość zobowiązania można wiarygodnie określić.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe prowadzi się zgodnie z zasadą kosztu historycznego, zmodyfikowaną w ten sposób, że rynkowe – tj. notowane na aktywnym rynku – papiery wartościowe (oprócz papierów wartościowych przeznaczonych na potrzeby polityki pieniężnej), złoto oraz pozostałe bilansowe i pozabilansowe aktywa i pasywa w walutach obcych są wyceniane według wartości rynkowej.

Transakcje dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych są ujmowane w księgach rachunkowych na dzień rozliczenia.

¹⁹ Szczegółowe zasady rachunkowości EBC określa [decyzja Europejskiego Banku Centralnego \(UE\) 2016/2247 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie rocznego sprawozdania finansowego EBC \(EBC/2016/35\) \(Dz.U. L 347 z 20.12.2016, s. 1\)](#), z późniejszymi zmianami. Dla zapewnienia harmonizacji rachunkowości i sprawozdawczości finansowej dotyczącej operacji Eurosystemu decyzja ta opiera się na [wytycznych Europejskiego Banku Centralnego \(UE\) 2016/2249 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie ram prawnych rachunkowości i sprawozdawczości finansowej w Europejskim Systemie Banków Centralnych \(EBC/2016/34\) \(Dz.U. L 347 z 20.12.2016, s. 37\)](#).

²⁰ Zasady te, regularnie rewidowane i aktualizowane odpowiednio do potrzeb, są zgodne z przepisem art. 26.4 Statutu ESBC, zawierającym wymóg harmonizacji zasad rachunkowości i sprawozdawczości finansowej dotyczącej operacji Eurosystemu.

Transakcje na instrumentach finansowych w walutach obcych, z wyjątkiem transakcji spot na papierach wartościowych, ujmuje się na kontach pozabilansowych w dniu transakcji. W dniu rozliczenia zapisy pozabilansowe są odwracane, a transakcje – ujmowane w bilansie. Zakup i sprzedaż walut obcych wpływają na pozycję walutową netto na dzień transakcji; zrealizowane zyski i straty ze sprzedaży również oblicza się na dzień transakcji. Narosłe odsetki, premie i dyskonto dotyczące instrumentów finansowych nominowanych w walutach obcych są obliczane i ujmowane codziennie, a także codziennie uwzględniane w pozycji walutowej.

Złoto oraz aktywa i pasywa w walutach obcych

Aktywa i pasywa nominowane w walutach obcych przelicza się na euro po kursie obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty przelicza się według kursu obowiązującego na dzień ujęcia. Aktualizację wyceny aktywów i zobowiązań nominowanych w walutach obcych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych, przeprowadza się dla każdej waluty oddzielnie.

Aktualizację wyceny aktywów i zobowiązań w walutach obcych według cen rynkowych przeprowadza się odrębnie od aktualizacji według kursów walutowych.

Złoto wycenia się po cenie rynkowej obowiązującej na dzień bilansowy. Nie stosuje się rozróżnienia między różnicami z wyceny cenowej i kursowej, lecz przeprowadza się tylko jedną wycenę na podstawie ceny uncji złota wyrażonej w euro, która dla roku zakończonoego 31 grudnia 2018 została wyprowadzona z kursu euro do dolara amerykańskiego na 31 grudnia 2018.

Specjalne prawo ciągnięcia (SDR) jest zdefiniowane jako koszyk walut. Wartość SDR oblicza się jako ważoną sumę kursów pięciu głównych walut (dolar amerykański, euro, funta szterlinga, jena i renminbi). Zasoby SDR w posiadaniu EBC zostały przeliczone na euro według kursu euro do SDR na 31 grudnia 2018.

Papiery wartościowe

Papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej

Papiery wartościowe utrzymywane obecnie na potrzeby polityki pieniężnej są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem utraty wartości.

Pozostałe papiery wartościowe

Rynkowe papiery wartościowe (oprócz utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej) i równorzędne aktywa wycenia się – pojedynczo – albo według średnich cen/kursów rynkowych, albo według odpowiedniej krzywej dochodowości na dzień bilansowy. Na potrzeby wyceny nie wydziela się opcji wbudowanych w papiery

wartościowe. Dla roku zakończony 31 grudnia 2018 zastosowano średnie ceny rynkowe z 28 grudnia 2018. Niepłynne akcje oraz pozostałe instrumenty udziałowe utrzymywane jako stała inwestycja wycenia się po koszcie z uwzględnieniem utraty wartości.

Ustalanie wyniku finansowego

Przychody i koszty ujmuje się w okresie, w którym zostały osiągnięte lub poniesione²¹. Zrealizowane zyski i straty ze sprzedaży walut obcych, złota i papierów wartościowych ujmuje się w rachunku zysków i strat, a oblicza według średniego kosztu odpowiednich aktywów.

Niezrealizowane zyski nie są ujmowane jako przychody, lecz odnoszone bezpośrednio na konto różnic z wyceny.

Niezrealizowane straty wykazuje się w rachunku zysków i strat, jeżeli na koniec roku ich kwota przekracza wcześniejsze zyski z wyceny ujęte na odpowiednim koncie różnic z wyceny. Niezrealizowane straty z tytułu określonego papieru wartościowego, waluty lub złota nie podlegają kompensacie z niezrealizowanymi zyskami z tytułu innych papierów wartościowych, walut lub złota. W wypadku ujęcia niezrealizowanych strat na takiej pozycji w rachunku zysków i strat średni koszt tej pozycji zostaje obniżony do wysokości kursu lub ceny rynkowej na koniec roku. Niezrealizowane straty z tytułu swapów procentowych ujęte na koniec roku w rachunku zysków i strat podlegają rozliczeniu w kolejnych latach.

Straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat i nie odwraca się ich w kolejnych latach, chyba że utrata wartości się zmniejszyła, a zmniejszenie to można powiązać z konkretnym zdarzeniem, które nastąpiło po początkowym ujęciu utraty wartości.

Premię i dyskonto z tytułu papierów wartościowych amortyzuje się do upływu terminu umownego.

Transakcje odwracalne

Transakcje odwracalne to operacje, w których EBC kupuje lub sprzedaje aktywa na podstawie umów z przyrzeczeniem odkupu bądź udziela kredytu za zabezpieczeniem.

Transakcja z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo) polega na sprzedaży papierów wartościowych za gotówkę z jednoczesnym zobowiązaniem do odkupu tych papierów od kontrahenta w określonym terminie i po uzgodnionej cenie.

---

²¹ W odniesieniu do rozliczeń międzyokresowych biernych i rezerw celowych z tytułu kosztów administracyjnych stosuje się minimalny próg 100 000 EUR.

Transakcje repo wykazuje się w pasywach bilansu jako zabezpieczone depozyty. Papiery wartościowe sprzedane w ramach umów repo pozostają w bilansie EBC.

Transakcja z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu (reverse repo) polega na kupnie papierów wartościowych za gotówkę z jednoczesnym zobowiązaniem do ich odsprzedaży kontrahentowi w określonym terminie i po uzgodnionej cenie. Transakcje reverse repo wykazuje się w aktywach bilansu jako zabezpieczone pożyczki, ale nie uwzględnia się ich w zasobach papierów wartościowych EBC.

Transakcje odwracalne (w tym pożyczki papierów wartościowych) przeprowadzone w ramach programu prowadzonego przez wyspecjalizowany podmiot ujmuje się w bilansie jedynie wówczas, gdy złożono zabezpieczenie w gotówce, która nie została następnie zainwestowana.

Instrumenty pozabilansowe

Przy obliczaniu zysków i strat z tytułu różnic kursowych w pozycji walutowej netto uwzględnia się instrumenty walutowe, tj. walutowe transakcje forward, terminowe części swapów walutowych i inne instrumenty polegające na wymianie jednej waluty na inną w przyszłym terminie.

Aktualizację wyceny instrumentów na stopy procentowe przeprowadza się dla każdego instrumentu oddzielnie. Dienne zmiany wysokości zmiennego depozytu, który zabezpiecza otwarte kontrakty futures na stopy procentowe, oraz swapy procentowe rozliczane za pośrednictwem partnera centralnego ujmuje się w rachunku zysków i strat. Transakcje forward na papierach wartościowych i swapy procentowe nierozliczane przez partnera centralnego wycenia się według ogólnie przyjętych metod wyceny na podstawie dostępnych cen/kursów i stóp rynkowych oraz współczynników dyskonta za okres od dnia rozliczenia do dnia wyceny.

Zdarzenia po dniu bilansowym

Wartości aktywów i pasywów koryguje się o zdarzenia zaistniałe między dniem bilansowym a dniem, w którym Zarząd zezwala na przekazanie rocznego sprawozdania finansowego EBC do zatwierdzenia przez Radę Prezesów, jeżeli zdarzenia te mają istotny wpływ na stan aktywów lub pasywów na dzień bilansowy.

Ważne zdarzenia po dniu bilansowym, które nie wpływają na stan aktywów i pasywów na dzień bilansowy, ujawnia się w notach do sprawozdania finansowego.

Salda w ramach ESBC / salda w ramach Eurosystemu

Salda w ramach ESBC wynikają przede wszystkim z płatności transgranicznych w obrębie UE rozliczanych w euro w pieniądzu banku centralnego. Transakcje te są w większości inicjowane przez podmioty prywatne (tj. instytucje kredytowe,

przedsiębiorstwa i osoby fizyczne). Rozliczane są w systemie TARGET2 (transeuropejski zautomatyzowany system błyskawicznego rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym) i powodują powstanie sald wzajemnych rozrachunków na rachunkach banków centralnych UE w tym systemie. Sald te są codziennie kompensowane, a następnie przenoszone na EBC, tak aby na koniec każdy krajowy bank centralny miał tylko jedno saldo wzajemnych rozrachunków – wobec EBC. Płatności dokonywane przez EBC i rozliczane w systemie TARGET2 wpływają również na poszczególne sald wzajemnych rozrachunków. Sald te w księgach EBC reprezentują należność lub zobowiązanie netto poszczególnych krajowych banków centralnych wobec reszty Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC). Sald w ramach Eurosystemu między krajowymi bankami centralnymi ze strefy euro a EBC wynikające z TARGET2, podobnie jak inne sald w ramach Eurosystemu nominowane w euro (np. tymczasowy podział zysku między krajowe banki centralne), przedstawia się w bilansie EBC w ujęciu netto jako jedno saldo, po stronie aktywów lub pasywów, wykazywane w pozycji „Pozostałe należności w ramach Eurosystemu (netto)” lub „Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto)”. Sald w ramach ESBC między krajowymi bankami centralnymi spoza strefy euro a EBC wynikające z uczestnictwa tych banków w systemie TARGET2²² wykazuje się w pozycji „Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro”.

Sald w ramach Eurosystemu wynikające z przydziału banknotów euro w Eurosystemie wykazuje się w ujęciu netto jako jedno saldo aktywów w pozycji „Należności z tytułu przydziału banknotów euro w Eurosystemie” (zob. punkt „Banknoty w obiegu” w opisie zasad rachunkowości).

Sald w ramach Eurosystemu wynikające z przekazania do EBC dewizowych aktywów rezerwowych przez krajowe banki centralne przystępujące do Eurosystemu są nominowane w euro i wykazywane w pozycji „Zobowiązania stanowiące równowartość przekazanych rezerw dewizowych”.

Ujęcie księgowe aktywów trwałych

Aktywa trwałe, w tym wartości niematerialne i prawne, ale z wyłączeniem gruntów i dzieł sztuki, wycenia się według kosztu pomniejszonego o amortyzację. Grunty i dzieła sztuki wycenia się według kosztu. Główny budynek EBC wycenia się według kosztu pomniejszonego o amortyzację, z uwzględnieniem utraty wartości. Na potrzeby amortyzacji głównego budynku EBC koszty przypisuje się do właściwych pozycji składowych aktywów, które będą amortyzowane przez przewidywany okres ich użytkowania. Amortyzację nalicza się metodą liniową za przewidywany okres użytkowania składnika aktywów, począwszy od następnego kwartału po przekazaniu go do użytkowania. Do głównych kategorii aktywów stosuje się następujące okresy użytkowania:

²² Na 31 grudnia 2018 w systemie TARGET2 uczestniczyły następujące krajowe banki centralne spoza strefy euro: Българска народна банка (Narodowy Bank Bułgarii), Danmarks Nationalbank, Hrvatska narodna banka, Narodowy Bank Polski i Banca Națională a României.

Budynki	20, 25 lub 50 lat
Instalacje techniczne	10 lub 15 lat
Urządzenia techniczne	4, 10 lub 15 lat
Komputery, związane z nimi oprogramowanie i sprzęt oraz pojazdy mechaniczne	4 lata
Meble	10 lat

Okres amortyzacji kapitalizowanych nakładów remontowych dotyczących obiektów obecnie wynajmowanych przez EBC koryguje się w celu uwzględnienia zdarzeń mających wpływ na przewidywany okres użytkowania danego składnika aktywów.

W odniesieniu do swojego głównego budynku EBC przeprowadza co roku test na utratę wartości zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości (MSR) 36 „Utrata wartości aktywów”. W razie stwierdzenia przesłanki potencjalnej utraty wartości szacuje się kwotę możliwą do odzyskania. Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa niż wartość księgową netto, w rachunku zysków i strat ujmuje się odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Aktywa trwale o koszcie początkowym poniżej 10 000 EUR są odpisywane w koszty w roku nabycia.

Aktywa trwale, które spełniają kryteria kapitalizacji, ale są jeszcze w trakcie budowy lub opracowania, ujmuje się w pozycji „Środki trwale w budowie”. Po przekazaniu tych aktywów do użytkowania związane z nimi koszty zostają przeksięgowane do odpowiednich pozycji aktywów trwałych.

Świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe i świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

EBC prowadzi dla swoich pracowników, członków Zarządu i zatrudnianych przez siebie członków Rady ds. Nadzoru programy określonych świadczeń.

Program emerytalny dla pracowników jest finansowany z aktywów ulokowanych w długoterminowym funduszu świadczeń pracowniczych. Obowiązkowe składki odprowadzane przez EBC i pracowników są uwzględniane w filarze o określonych świadczeniach. W celu uzyskania dodatkowych świadczeń pracownicy mogą odprowadzać dobrowolnie dodatkowe składki w ramach filaru o określonej składce²³. Wysokość dodatkowych świadczeń zależy od kwoty dobrowolnych składek oraz uzyskanego z nich zwrotu.

W odniesieniu do świadczeń po okresie zatrudnienia i pozostałych świadczeń długoterminowych na rzecz członków Zarządu i zatrudnianych przez EBC członków Rady ds. Nadzoru stosuje się rozwiązanie bez odrębnego funduszu. W przypadku

²³ Zgromadzone przez pracownika środki z dobrowolnych składek mogą zostać przez niego wykorzystane w momencie przejścia na emeryturę do nabycia dodatkowego świadczenia emerytalnego. Od tego momentu świadczenie to będzie włączone do zobowiązania z tytułu określonych świadczeń.

pracowników rozwiązanie bez odrębnego funduszu stosuje się do świadczeń po okresie zatrudnienia innych niż emerytalne i pozostałych świadczeń długoterminowych oraz świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Zobowiązanie netto z tytułu określonych świadczeń

Zobowiązanie z tytułu programu określonych świadczeń, w tym pozostałych świadczeń długoterminowych oraz świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, wykazane w bilansie w pozycji „Pozostałe pasywa”, to wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy pomniejszona o wartość godziwą aktywów programu, z których finansowane jest to zobowiązanie.

Wysokość zobowiązania z tytułu określonych świadczeń jest obliczana co roku przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych. Jego wartość bieżącą oblicza się przez zdyskontowanie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych stopą określoną na podstawie rynkowej rentowności – na dzień bilansowy – obligacji korporacyjnych w euro o wysokiej jakości, których termin wykupu jest zbliżony do terminu realizacji odnośnego zobowiązania.

Zyski i straty aktuarialne mogą powstać w wyniku korekt założeń aktuarialnych ex post – gdy faktyczne wyniki różnią się od zakładanych – lub wskutek zmian tych założeń.

Koszty netto z tytułu określonych świadczeń

Koszty netto z tytułu określonych świadczeń dzieli się na składniki wykazywane w rachunku zysków i strat oraz ponowną wycenę świadczeń po okresie zatrudnienia ujmowaną w bilansie w pozycji „Różnice z wyceny”.

Kwota netto obciążająca rachunek zysków i strat obejmuje:

- (a) koszty bieżącego zatrudnienia dotyczące określonych świadczeń naliczonych za dany rok;
- (b) koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące określonych świadczeń wynikające ze zmiany programu;
- (c) odsetki netto, według stopy dyskontowej, od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń;
- (d) ponowną wycenę dotyczącą pozostałych świadczeń długoterminowych i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy o charakterze długoterminowym, ujętą w całości.

Kwota netto ujęta w pozycji „Różnice z wyceny” obejmuje następujące pozycje:

- (a) zyski i straty aktuarialne dotyczące zobowiązania z tytułu określonych świadczeń;

- (b) faktyczny zwrot z aktywów programu, z wyłączeniem kwot uwzględnionych w odsetkach netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń;
- (c) wszelkie zmiany wysokości pułapu aktywów, z wyłączeniem kwot uwzględnionych jako odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Kwoty te są co roku wyceniane przez niezależnego aktuarium, tak aby zobowiązanie zostało ujęte w sprawozdaniu finansowym we właściwej wysokości.

Banknoty w obiegu

Emisję banknotów euro prowadzi Eurosystem, czyli EBC i krajowe banki centralne ze strefy euro²⁴. Łączna wartość banknotów euro w obiegu jest dzielona między banki centralne z Eurosystemu w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca zgodnie z kluczem przydziału banknotów²⁵.

Udział EBC wynosi 8% łącznej wartości banknotów euro w obiegu i jest wykazywany w bilansie w pozycji pasywów „Banknoty w obiegu”. Jest zabezpieczony na należnościach od krajowych banków centralnych. Należności te są oprocentowane²⁶, a wykazuje się je w pozycji „Należności w ramach Eurosystemu” jako „Należności z tytułu przydziału banknotów euro w Eurosystemie” (zob. punkt „Salda w ramach ESBC / salda w ramach Eurosystemu” w opisie zasad rachunkowości). Przychody z tytułu odsetek od tych należności wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek wynikające z przydziału banknotów euro w Eurosystemie”.

Tymczasowy podział zysku

Kwota równa sumie dochodu EBC z tytułu banknotów euro w obiegu i dochodu z tytułu papierów wartościowych na potrzeby polityki pieniężnej zakupionych w ramach (a) programu dotyczącego rynków papierów wartościowych, (b) trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych, (c) programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami oraz (d) programu skupu aktywów sektora publicznego jest rozdzielana w styczniu następnego roku w ramach tymczasowego podziału zysku, o ile Rada Prezesów nie zdecyduje inaczej²⁷.

²⁴ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie emisji banknotów euro (wersja przekształcona) (EBC/2010/29) (2011/67/UE) (Dz.U. L 35 z 9.2.2011, s. 26), z późniejszymi zmianami.

²⁵ „Klucz przydziału banknotów” oznacza wartości procentowe wynikające z uwzględnienia udziału EBC w łącznej wartości emisji banknotów euro i zastosowania klucza kapitałowego do udziału krajowych banków centralnych w tej łącznej wartości.

²⁶ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/2248 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie podziału dochodów pieniężnych krajowych banków centralnych państw członkowskich, których walutą jest euro (EBC/2016/36) (Dz.U. L 347 z 20.12.2016, s. 26).

²⁷ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/298 z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie tymczasowego podziału dochodu EBC (wersja przekształcona) (EBC/2014/57), (Dz.U. L 53 z 25.2.2015, s. 24), z późniejszymi zmianami.

Podziałowi podlega cała kwota, chyba że przewyższa ona zysk netto EBC za dany rok, i z zastrzeżeniem ewentualnych decyzji Rady Prezesów o zasileniu rezerwy na ryzyka: kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota. Rada Prezesów może też zdecydować o pomniejszeniu kwoty dochodu z tytułu banknotów euro w obiegu, która jest przeznaczona do podziału w styczniu, o wysokość kosztów poniesionych przez EBC w związku z emisją i obsługą banknotów euro.

Zmiany zasad rachunkowości

W 2018 nie było zmian w zasadach rachunkowości stosowanych przez EBC.

Inne zagadnienia

Rada UE, zgodnie z art. 27 Statutu ESBC i na podstawie rekomendacji Rady Prezesów EBC, zatwierdziła wybór firmy Baker Tilly GmbH & Co. KG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft z siedzibą w Düsseldorfie (Republika Federalna Niemiec) na niezależnego biegłego rewidenta EBC na okres pięciu lat, do końca roku obrotowego 2022. Ten pięcioletni okres może zostać przedłużony o maksymalnie dwa lata obrotowe.

Noty objaśniające do bilansu

1 Złoto i należności w złocie

Na 31 grudnia 2018 EBC posiadał 16 229 522 uncje²⁸ złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości, o wartości rynkowej 18 193 mln EUR (2017: 17 558 mln EUR). W 2018 nie dokonano żadnych transakcji na złocie, zatem zasób ten nie zmienił się w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2017. Wzrost równowartości zasobu złota w euro wynikał ze wzrostu ceny rynkowej tego kruszcu wyrażonej w euro (zob. punkt „Złoto oraz aktywa i pasywa w walutach obcych” w opisie zasad rachunkowości oraz nota 14 „Różnice z wyceny”).

2 Należności od rezydentów i nierezydentów strefy euro w walutach obcych

2.1 Należności od MFW

Pozycja ta obejmuje specjalne prawa ciągnięcia (SDR) w posiadaniu EBC, których wartość na 31 grudnia 2018 wynosiła 692 mln EUR (2017: 670 mln EUR). Wynika z porozumienia z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) w sprawie sprzedaży i kupna SDR, na mocy którego MFW jest upoważniony do organizowania w imieniu EBC sprzedaży i kupna SDR za euro, pod warunkiem nieprzekroczenia określonego stanu minimalnego i maksymalnego. Na potrzeby rachunkowości SDR są traktowane jak waluta obca (zob. punkt „Złoto oraz aktywa i pasywa w walutach obcych” w opisie zasad rachunkowości). Wzrost wartości zasobów SDR w posiadaniu EBC wyrażonej w euro był spowodowany głównie aprecjacją SDR wobec euro w 2018.

2.2 Środki na rachunkach w bankach, inwestycje w papiery wartościowe, kredyty zagraniczne i inne aktywa zagraniczne oraz należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych

Te dwie pozycje obejmują środki na rachunkach w bankach i kredyty w walutach obcych oraz inwestycje w papiery wartościowe w dolarach amerykańskich, jenach i renminbi.

---

²⁸ Czyli 504,8 tony.

Należności od nierezydentów strefy euro	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Rachunki bieżące	7 755	6 794	961
Depozyty rynku pieniężnego	1 942	2 317	(375)
Transakcje reverse repo	611	(0)	611
Inwestycje w papiery wartościowe	39 415	34 650	4 764
Razem	49 723	43 761	5 962

Należności od rezydentów strefy euro	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Rachunki bieżące	1	1	0
Depozyty rynku pieniężnego	602	2 422	(1 820)
Transakcje reverse repo	393	1 288	(895)
Razem	997	3 712	(2 715)

Łączna wartość tych pozycji w 2018 wzrosła, głównie na skutek aprecjacji dolara i jena względem euro, lecz także przychodów uzyskanych w ciągu roku, przede wszystkim na portfelu dolarowym.

Na 31 grudnia 2018 zasoby netto walut obcych²⁹ w posiadaniu EBC przedstawiały się następująco:

	2018 (mln jednostek waluty)	2017 (mln jednostek waluty)
USD	47 551	46 761
JPY	1 093 460	1 093 563
CNY	3 886	3 755

3 Pozostałe należności od instytucji kredytowych ze strefy euro w euro

Na 31 grudnia 2018 pozycja ta obejmowała salda rachunków bieżących rezydentów strefy euro w kwocie 300 mln EUR (2017: 143 mln EUR).

²⁹ Zasoby te obejmują aktywa pomniejszone o zobowiązania nominowane w odnośnych walutach obcych, podlegające aktualizacji wyceny z tytułu różnic kursowych. Wykazuje się je w pozycjach „Należności od nierezydentów strefy euro w walutach obcych”, „Należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych”, „Rozliczenia międzyokresowe” (po stronie aktywów), „Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych” (po stronie pasywów) oraz „Rozliczenia międzyokresowe” (po stronie pasywów), z uwzględnieniem walutowych transakcji forward i swap wykazywanych na kontach pozabilansowych. Nie uwzględnia się tu zysków cenowych z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych w walutach obcych.

4 Papiery wartościowe rezydentów strefy euro w euro

4.1 Papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej

Na 31 grudnia 2018 pozycja ta obejmowała papiery wartościowe nabyte przez EBC w ramach trzech programów skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP), programu dotyczącego rynków papierów wartościowych (SMP), programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP) i programu skupu aktywów sektora publicznego (PSPP)³⁰.

Zakupy w ramach pierwszego programu skupu obligacji zabezpieczonych zostały w pełni zrealizowane do 30 czerwca 2010, a drugi program skupu obligacji zabezpieczonych dobiegł końca 31 października 2012. W dniu 6 września 2012 Rada Prezesów zdecydowała o zaprzestaniu dalszych zakupów w ramach programu SMP.

W 2018 Eurosystem kontynuował zakupy papierów wartościowych w ramach programu skupu aktywów (APP), który obejmuje: trzeci program CBPP, program ABSPP, program PSPP i program skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP)³¹. Miesięczna kwota łącznych zakupów netto w ramach programu APP realizowanych przez krajowe banki centralne i EBC wynosiła średnio 30 mld EUR do września 2018 i 15 mld EUR od października 2018 do końca roku, kiedy skup się skończył. Rada Prezesów zamierza w dalszym ciągu reinwestować – w całości – spłaty kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w ramach programu APP jeszcze przez dłuższy czas po tym, jak zaczną podnosić podstawowe stopy procentowe EBC, a w każdym razie tak długo, jak długo będzie to konieczne do utrzymania korzystnych warunków płynnościowych i zdecydowanie łagodnej polityki pieniężnej.

Papiery wartościowe zakupione w ramach wszystkich tych programów wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem utraty wartości (zob. punkt „Papiery wartościowe” w opisie zasad rachunkowości).

Poniżej przedstawiono zamortyzowany koszt papierów wartościowych utrzymywanych przez EBC oraz ich wartość rynkową³² (która nie jest wykazywana w bilansie ani w rachunku zysków i strat, a została przedstawiona jedynie dla porównania):

---

³⁰ W ramach programu skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP) EBC nie skupuje papierów wartościowych.

³¹ Więcej informacji o programie APP można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

³² Wartości rynkowe są orientacyjne. Oblicza się je na podstawie kwotowań rynkowych, a w braku kwotowań – ceny rynkowe szacuje się za pomocą modeli wewnętrznych stosowanych przez Eurosystem.

	2018 mln EUR		2017 mln EUR		Zmiana mln EUR	
	Zamortyzowany koszt	Wartość rynkowa	Zamortyzowany koszt	Wartość rynkowa	Zamortyzowany koszt	Wartość rynkowa
Pierwszy program skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP1)	348	363	619	655	(271)	(292)
Drugi program skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP2)	341	365	386	422	(45)	(57)
Trzeci program skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3)	21 545	21 706	19 733	19 959	1 812	1 747
Program dotyczący rynków papierów wartościowych (SMP)	5 484	6 051	6 644	7 555	(1 160)	(1 504)
Program skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP)	27 511	27 262	25 015	25 045	2 496	2 218
Program skupu aktywów sektora publicznego (PSPP)	196 428	198 401	175 990	177 088	20 438	21 313
Razem	251 656	254 148	228 386	230 722	23 270	23 426

Obniżenie się zamortyzowanego kosztu portfeli utrzymywanych w ramach pierwszego i drugiego programu CBPP oraz programu SMP wynikało z wykupu papierów.

Rada Prezesów regularnie ocenia ryzyko finansowe związane z papierami wartościowymi utrzymywanymi w ramach wszystkich programów.

Co roku, na podstawie danych na koniec roku, przeprowadza się testy na utratę wartości zatwierdzone przez Radę Prezesów. W testach tych przesłanki utraty wartości ocenia się dla każdego programu osobno. W przypadkach, w których zaobserwowano takie przesłanki, przeprowadzono dalszą analizę, aby upewnić się, czy zdarzenie powodujące utratę wartości nie wpłynęło na przepływy pieniężne związane z papierami bazowymi. Wyniki tegorocznych testów nie wskazały na potrzebę ujęcia strat z tytułu papierów wartościowych utrzymywanych w 2018 w portfelach prowadzonych na potrzeby polityki pieniężnej.

5 Należności w ramach Eurosystemu

5.1 Należności z tytułu przydziału banknotów euro w Eurosystemie

Na pozycję tę składają się należności EBC od krajowych banków centralnych ze strefy euro z tytułu przydziału banknotów euro w Eurosystemie (zob. punkt „Banknoty w obiegu” w opisie zasad rachunkowości). Na 31 grudnia 2018 jej saldo wynosiło 98 490 mln EUR (2017: 93 657 mln EUR). Odsetki od tych należności nalicza się codziennie według ostatniej dostępnej krańcowej stopy procentowej zastosowanej przez Eurosystem w przetargach dotyczących podstawowych operacji refinansujących³³ (zob. nota 22.2 „Przychody z tytułu odsetek wynikające z przydziału banknotów euro w Eurosystemie”).

³³ Od 16 marca 2016 stopa procentowa stosowana przez Eurosystem w przetargach dotyczących podstawowych operacji refinansujących wynosi 0,00%.

6 Pozostałe aktywa

6.1 Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne

Na 31 grudnia 2018 pozycja ta obejmowała następujące kategorie aktywów:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Koszt			
Grunty i budynki	1 012	1 006	5
Instalacje techniczne	221	222	(1)
Sprzęt i oprogramowanie komputerowe	124	110	14
Sprzęt, meble i pojazdy mechaniczne	93	95	(2)
Środki trwałe w budowie	1	3	(2)
Pozostałe aktywa trwałe	11	10	1
Koszt razem	1 463	1 447	16
Umorzenie			
Grunty i budynki	(118)	(96)	(22)
Instalacje techniczne	(64)	(48)	(16)
Sprzęt i oprogramowanie komputerowe	(89)	(74)	(15)
Sprzęt, meble i pojazdy mechaniczne	(43)	(32)	(11)
Pozostałe aktywa trwałe	(2)	(1)	(0)
Umorzenie razem	(315)	(251)	(64)
Wartość księgowa netto	1 148	1 196	(48)

W odniesieniu do głównego budynku EBC przeprowadzono na koniec roku test na utratę wartości, który nie wykazał potrzeby dokonania odpisu aktualizującego z tego tytułu.

6.2 Inne aktywa finansowe

Pozycja ta obejmuje przede wszystkim zainwestowane fundusze własne EBC utrzymywane jako drugostronne księgowanie kapitału i rezerw kapitałowych oraz rezerwy celowej na ryzyko kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota. Wykazano w niej także 3211 udziałów w Banku Rozrachunków Międzynarodowych (BIS), po koszcie nabycia wynoszącym 42 mln EUR.

Na pozycję tę składają się:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Rachunki bieżące w euro	0	0	0
Papiery wartościowe w euro	17 913	18 417	(504)
Umowy reverse repo w euro	2 575	2 044	531
Inne aktywa finansowe	42	42	(0)
Razem	20 529	20 503	27

Niewielki wzrost netto tej pozycji w 2018 wynikał z reinwestowania przychodów odsetkowych uzyskanych na tym portfelu, co z nadwyżką skompensowało spadek wartości rynkowej papierów wartościowych w euro utrzymywanych w portfelu funduszy własnych EBC.

6.3 Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych

Na pozycję tę składają się głównie zmiany w wycenie walutowych transakcji swap i forward otwartych na 31 grudnia 2018 (zob. nota 19 „Walutowe transakcje swap i forward”). Te zmiany w wycenie wynoszą 578 mln EUR (2017: 450 mln EUR) i wynikają z różnicy między wartością transakcji po przeliczeniu na euro według kursów obowiązujących na dzień bilansowy a ich wartością w przeliczeniu na euro po średnim koszcie danej waluty na ten dzień (zob. punkty „Instrumenty pozabilansowe” i „Złoto oraz aktywa i pasywa w walutach obcych” w opisie zasad rachunkowości).

W pozycji tej zawarte są również zyski z wyceny otwartych swapów procentowych (zob. nota 18 „Swapy procentowe”).

6.4 Rozliczenia międzyokresowe

Saldo tej pozycji na 31 grudnia 2018 wynosiło 2738 mln EUR (2017: 2597 mln EUR). Obejmowała ona głównie naliczone odsetki kuponowe od papierów wartościowych, w tym odsetki zakupione przy nabyciu, w kwocie 2589 mln EUR (2017: 2476 mln EUR) (zob. nota 2.2 „Środki na rachunkach w bankach, inwestycje w papiery wartościowe, kredyty zagraniczne i inne aktywa zagraniczne oraz należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych”, nota 4 „Papiery wartościowe rezydentów strefy euro w euro” i nota 6.2 „Inne aktywa finansowe”).

Wykazano tu także: (a) rozliczenia międzyokresowe z tytułu wspólnych przedsięwzięć Eurosystemu (zob. nota 27 „Pozostałe przychody”), (b) różne przedpłaty, (c) naliczone odsetki z tytułu innych aktywów i zobowiązań finansowych oraz (d) rozliczenia międzyokresowe związane z Jednolitym Mechanizmem Nadzorczym (SSM) (zob. nota 25 „Wynik z tytułu opłat i prowizji”).

6.5 Pozycje różne

Na 31 grudnia 2018 saldo tej pozycji wynosiło 2039 mln EUR (2017: 1528 mln EUR), na co składała się przede wszystkim naliczona kwota 1191 mln EUR z tytułu tymczasowego podziału zysku EBC (2017: 988 mln EUR) (zob. punkt „Tymczasowy podział zysku” w opisie zasad rachunkowości oraz nota 11.2 „Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto”).

Pozycja ta obejmowała także salda w kwocie 567 mln EUR (2017: 492 mln EUR) dotyczące walutowych transakcji swap i forward otwartych na 31 grudnia 2018, wynikające z różnicy między wartością tych transakcji po przeliczeniu na euro po średnim koszcie danej waluty na dzień bilansowy a ich wartością w euro przy początkowym ujęciu (zob. punkt „Instrumenty pozabilansowe” w opisie zasad rachunkowości).

Ujęto tu także kwotę 244 mln EUR (2017: 1 mln EUR) odpowiadającą wysokości rocznych opłat nadzorczych należnych od nadzorowanych podmiotów na 31 grudnia 2018. Aby odzyskać koszty poniesione przez siebie w związku z wykonywaniem zadań nadzorczych, w grudniu 2018 EBC obciążył nadzorowane podmioty opłatą nadzorczą, z terminem płatności w styczniu 2019 (zob. nota 25 „Wynik z tytułu opłat i prowizji”). W 2017 na koniec roku pozostało do pobrania tylko 1 mln EUR, ponieważ faktury za opłaty nadzorcze wystawiono już w październiku.

7 Banknoty w obiegu

Pozycja ta obejmuje 8-procentowy udział EBC w łącznej wartości banknotów euro w obiegu (zob. punkt „Banknoty w obiegu” w opisie zasad rachunkowości); jej stan na 31 grudnia 2018 wynosił 98 490 mln EUR (2017: 93 657 mln EUR).

8 Pozostałe zobowiązania wobec instytucji kredytowych ze strefy euro w euro

Przy udzielaniu pożyczek papierów wartościowych z programu PSPP banki centralne z Eurosystemu mogą przyjmować jako zabezpieczenie środki pieniężne, bez konieczności ich reinwestowania. W przypadku EBC operacje takie prowadzi wyspecjalizowany podmiot.

Na 31 grudnia 2018 saldo nierozliczonych pożyczek papierów wartościowych z programu PSPP udzielonych instytucjom kredytowym ze strefy euro wynosiło 1399 mln EUR (2017: 1061 mln EUR). Środki pieniężne otrzymane jako zabezpieczenie zostały przeniesione na rachunki w systemie TARGET2. Ponieważ

na koniec roku środki te nie były zainwestowane, transakcje ujęto w bilansie (zob. punkt „Transakcje odwracalne” w opisie zasad rachunkowości)³⁴.

9 Zobowiązania wobec innych rezydentów strefy euro w euro

9.1 Pozostałe zobowiązania

Na 31 grudnia 2018 saldo tej pozycji wynosiło 9152 mln EUR (2017: 1150 mln EUR). Obejmuje ona depozyty lub wpłaty środków przyjęte przez EBC, dokonane przez uczestników systemów EURO1 i RT1³⁵ lub w ich imieniu, wykorzystywane jako fundusz gwarancyjny w odniesieniu do systemu EURO1 lub do ułatwienia rozliczeń w systemie RT1. Obejmuje także depozyty złożone w 2018 przez Europejski Instrument Stabilności Finansowej (EFSF) i Europejski Mechanizm Stabilności (ESM). Zgodnie z art. 21 Statutu EBC Europejski Bank Centralny może działać jako agent skarbowy na rzecz instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii, rządów centralnych, władz regionalnych, lokalnych lub innych władz publicznych, podmiotów prawa publicznego lub przedsiębiorstw publicznych państw członkowskich.

10 Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro

Na 31 grudnia 2018 saldo tej pozycji wynosiło 10 361 mln EUR (2017: 19 549 mln EUR). Jej największą pozycją składową była kwota 4619 mln EUR (2017: 6062 mln EUR), obejmująca salda prowadzonych przez EBC rachunków banków centralnych spoza strefy euro, wynikające z transakcji przetwarzanych w systemie TARGET2 lub drugostronnego księgowania tych transakcji. Spadek tych sald w 2018 wynikał z płatności dokonanych przez nierezydentów strefy euro na rzecz jej rezydentów.

W pozycji tej wykazano także kwotę 3682 mln EUR (2017: 10 056 mln EUR) z tytułu umowy o wzajemnej wymianie walut z Bankiem Rezerwy Federalnej w Nowym Jorku. W ramach tej umowy System Rezerwy Federalnej dostarcza EBC dolary amerykańskie, poprzez transakcje swap, w celu zapewnienia kontrahentom Eurosystemu krótkoterminowego finansowania w tej walucie. Jednocześnie EBC zawiera przeciwstawne transakcje swap (back-to-back) z krajowymi bankami centralnymi ze strefy euro, które wykorzystują uzyskane w ten sposób środki do prowadzenia operacji zasilających w płynność w dolarach amerykańskich, w formie transakcji odwracalnych, z kontrahentami Eurosystemu. Wskutek zawarcia

³⁴ Transakcje pożyczania papierów wartościowych, w wyniku których na koniec roku nie pozostaje niezainwestowane zabezpieczenie gotówkowe, są wykazywane pozabilansowo (zob. nota 16 „Programy pożyczek papierów wartościowych”).

³⁵ EURO1 i RT1 to systemy płatności prowadzone przez ABE CLEARING S.A.S à capital variable (EBA Clearing).

przeciwstawnych transakcji swap powstały salda rozrachunków w ramach Eurosystemu między EBC a krajowymi bankami centralnymi (zob. nota 11.2 „Pozostałe należności w ramach Eurosystemu (netto)"). Transakcje swap zawierane z Systemem Rezerwy Federalnej i krajowymi bankami centralnymi ze strefy euro powodują ponadto powstanie należności i zobowiązań terminowych, które są wykazywane na kontach pozabilansowych (zob. nota 19 „Walutowe transakcje swap i forward”).

Pozostałą część tej pozycji stanowiła kwota 2059 mln EUR (2017: 3432 mln EUR) z tytułu nierozliczonych pożyczek papierów wartościowych z programu PSPP udzielonych nierezydentom strefy euro; zabezpieczeniem tych pożyczek były środki pieniężne, które zostały przeniesione na konta w systemie TARGET2 (zob. nota 8 „Pozostałe zobowiązania wobec instytucji kredytowych ze strefy euro w euro”).

11 Zobowiązania w ramach Eurosystemu

11.1 Zobowiązania stanowiące równowartość przekazanych rezerw dewizowych

Pozycja ta obejmuje zobowiązania wobec krajowych banków centralnych ze strefy euro z tytułu dewizowych aktywów rezerwowych przekazanych do EBC z chwilą przystąpienia do Eurosystemu. W 2018 saldo pozycji się nie zmieniło.

	Od 1.01.2015 mln EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	1 436
Deutsche Bundesbank	10 430
Eesti Pank	112
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	673
Bank of Greece	1 178
Banco de España	5 123
Banque de France	8 217
Banca d'Italia	7 134
Central Bank of Cyprus	88
Latvijas Banka	163
Lietuvos bankas	239
Banque centrale du Luxembourg	118
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	38
De Nederlandsche Bank	2 320
Oesterreichische Nationalbank	1 138
Banco de Portugal	1 010
Banka Slovenije	200
Národná banka Slovenska	448
Suomen Pankki – Finlands Bank	728
Razem	40 793

Odsetki od tych zobowiązań oblicza się codziennie według ostatniej dostępnej końcowej stopy procentowej zastosowanej przez Eurosystem w przetargach dotyczących podstawowych operacji refinansujących, skorygowanej tak, by uwzględnić zerową rentowność złota wchodzącego w skład rezerw (zob. nota 22.3 „Odsetki od należności krajowych banków centralnych z tytułu przekazanych rezerw dewizowych”).

11.2 Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto)

W 2018 pozycja ta obejmowała głównie salda rozrachunków krajowych banków centralnych ze strefy euro z EBC w systemie TARGET2 (zob. punkt „Salda w ramach ESBC / salda w ramach Eurosystemu” w opisie zasad rachunkowości). Wzrost pozycji wynikał głównie z zakupów netto papierów wartościowych w ramach programu APP (zob. nota 4 „Papiery wartościowe rezydentów strefy euro w euro”); zakupy te były rozliczane poprzez rachunki w systemie TARGET2. Do zwiększenia się pozycji w 2018 przyczynił się także spadek kwot wynikających z przeciwstawnych transakcji swap zawartych z krajowymi bankami centralnymi w związku z operacjami zasilającymi w płynność w dolarach amerykańskich (zob. nota 10 „Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro”). Wpływ tych dwóch czynników został częściowo skompensowany przez depozyty otrzymane z EFSF i EMS poprzez TARGET2 (zob. nota 9 „Zobowiązania wobec innych rezydentów strefy euro w euro”).

Odsetki od pozycji w systemie TARGET2, z wyjątkiem sald wynikających z przeciwstawnych swapów związanych z operacjami zasilającymi w płynność w dolarach amerykańskich, oblicza się codziennie według ostatniej dostępnej krańcowej stopy procentowej zastosowanej przez Eurosystem w przetargach dotyczących podstawowych operacji refinansujących.

Pozycja ta obejmuje także zobowiązania wobec krajowych banków centralnych ze strefy euro z tytułu tymczasowego podziału zysku EBC (zob. punkt „Tymczasowy podział zysku” w opisie zasad rachunkowości).

	2018 mln EUR	2017 mln EUR
Zobowiązania wobec krajowych banków centralnych ze strefy euro w odniesieniu do TARGET2	1 349 908	1 263 961
Należności od krajowych banków centralnych ze strefy euro w odniesieniu do TARGET2	(1 107 984)	(1 047 197)
Zobowiązania wobec krajowych banków centralnych strefy euro z tytułu tymczasowego podziału zysku EBC	1 191	988
Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto)	243 115	217 752

12 Pozostałe zobowiązania

12.1 Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych

Na pozycję tę składają się głównie zmiany w wycenie walutowych transakcji swap i forward otwartych na 31 grudnia 2018 (zob. nota 19 „Walutowe transakcje swap i forward”). Zmiany te wyniosły 641 mln EUR (2017: 431 mln EUR) i wynikły z różnicy między wartością tych transakcji po przeliczeniu na euro według kursów obowiązujących na dzień bilansowy a ich wartością w przeliczeniu na euro po średnim koszcie danej waluty na ten dzień (zob. punkty „Instrumenty pozabilansowe” i „Złoto oraz aktywa i pasywa w walutach obcych” w opisie zasad rachunkowości).

W pozycji tej zawarte są również straty z wyceny otwartych swapów procentowych (zob. nota 18 „Swapy procentowe”).

12.2 Rozliczenia międzyokresowe

Na 31 grudnia 2018 pozycja ta obejmowała:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu kosztów administracyjnych	48	41	7
Instrumenty finansowe	5	7	(2)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	1	28	(27)
Razem	54	76	(22)

12.3 Pozycje różne

Wartość tej pozycji na 31 grudnia 2018 wynosiła 1178 mln EUR (2017: 1063 mln EUR). Złożyły się na nią salda walutowych transakcji swap i forward otwartych na 31 grudnia 2018 w kwocie 580 mln EUR (2017: 498 mln EUR) (zob. nota 19 „Walutowe transakcje swap i forward”). Salda te wynikły z różnicy między wartością tych transakcji w przeliczeniu na euro po średnim koszcie danej waluty na dzień bilansowy a ich wartością w euro przy początkowym ujęciu (zob. punkt „Instrumenty pozabilansowe” w opisie zasad rachunkowości).

Pozycja ta obejmuje ponadto zobowiązanie netto EBC z tytułu określonych świadczeń w odniesieniu do świadczeń po okresie zatrudnienia i pozostałych świadczeń długoterminowych dla pracowników, członków Zarządu i zatrudnionych przez EBC członków Rady ds. Nadzoru. Uwzględnia również świadczenia przysługujące pracownikom EBC z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

*Świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe i świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy*³⁶

Bilans

W bilansie wykazano następujące kwoty z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, pozostałych świadczeń długoterminowych i świadczeń dla pracowników z tytułu rozwiązania stosunku pracy:

³⁶ Kolumny „Zarząd i Rada” przedstawiają kwoty dotyczące Zarządu EBC i Rady ds. Nadzoru.

	2018 Pracownicy mln EUR	2018 Zarząd i Rada mln EUR	2018 Ogółem mln EUR	2017 Pracownicy mln EUR	2017 Zarząd i Rada mln EUR	2017 Ogółem mln EUR
Wartość bieżąca zobowiązania	1 608	29	1 637	1 510	29	1 539
Wartość godziwa aktywów programu	(1 080)	–	(1 080)	(1 017)	–	(1 017)
Zobowiązanie netto z tytułu określonych świadczeń ujęte w bilansie	528	29	558	493	29	522

W 2018 wartość bieżąca zobowiązania wobec pracowników wyniosła 1608 mln EUR (2017: 1510 mln EUR) i objęła świadczenia bez odrębnego funduszu w wysokości 226 mln EUR (2017: 225 mln EUR) z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia innych niż emerytury, pozostałych świadczeń długoterminowych i świadczeń dla pracowników z tytułu rozwiązania stosunku pracy. Wartość bieżąca zobowiązania wobec członków Zarządu i Rady ds. Nadzoru, która wyniosła 29 mln EUR (2017: 29 mln EUR), dotyczy wyłącznie rozwiązań bez odrębnego funduszu zapewniających świadczenia po okresie zatrudnienia i pozostałe świadczenia długoterminowe.

Rachunek zysków i strat

W 2018 w rachunku zysku i strat wykazano następujące kwoty:

	2018 Pracownicy mln EUR	2018 Zarząd i Rada mln EUR	2018 Ogółem mln EUR	2017 Pracownicy mln EUR	2017 Zarząd i Rada mln EUR	2017 Ogółem mln EUR
Koszty bieżącego zatrudnienia	96	2	98	153	2	155
Koszty przeszłego zatrudnienia	–	–	–	4	–	4
Odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń	10	1	11	10	1	11
<i>w tym:</i>						
<i>Koszty odsetek od zobowiązania</i>	32	1	33	28	1	29
<i>Przychody z tytułu odsetek od aktywów programu</i>	(22)	–	(22)	(18)	–	(18)
(Zyski)/straty z tytułu ponownej wyceny pozostałych świadczeń długoterminowych	(11)	(0)	(11)	(1)	0	(1)
Razem w odniesieniu do wyceny aktuarialnej	96	3	98	167	3	169
Rozwiązanie rezerwy na program CTS	–	–	–	(9)	–	(9)
Razem w pozycji „Koszty osobowe” po rozwiązaniu rezerwy	96	3	98	158	3	160

W 2018 koszty bieżącego zatrudnienia zmalały do 98 mln EUR (2017: 155 mln EUR), głównie dlatego, że w 2017 wystąpiło jednorazowe obciążenie związane z wprowadzeniem czasowego programu reorientacji zawodowej (Career Transition Support, CTS), skierowanego do pracowników z długim stażem pracy i mającego na celu ułatwienie im, na określonych warunkach, dobrowolnej

kontynuacji życia zawodowego poza EBC. Do obniżenia się wartości tej pozycji przyczynił się ponadto wzrost stopy dyskontowej z 2,0% w 2016 do 2.1% w 2017³⁷.

Zmiany wysokości zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, aktywów programu i wyników ponownej wyceny

Zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń były następujące:

	2018 Pracownicy mln EUR	2018 Zarząd i Rada mln EUR	2018 Ogółem mln EUR	2017 Pracownicy mln EUR	2017 Zarząd i Rada mln EUR	2017 Ogółem mln EUR
Zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń na początek okresu	1 510	29	1 539	1 361	28	1 389
Koszty bieżącego zatrudnienia	96	2	98	153	2	155
Koszty przeszłego zatrudnienia	–	–	–	4	–	4
Koszty odsetek od zobowiązania	32	1	33	28	1	29
Składki opłacone przez uczestników programu ³⁸	33	0	33	23	0	23
Świadczenia wypłacone	(43)	(3)	(46)	(12)	(1)	(13)
(Zyski)/straty z tytułu ponownej wyceny	(19)	1	(19)	(48)	(1)	(49)
Zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu	1 608	29	1 637	1 510	29	1 539

Wypłacone świadczenia wzrosły w 2018 do 46 mln EUR (2017: 13 mln EUR), głównie w związku z jednorazową wypłatą odpraw na rzecz pracowników objętych programem CTS.

Łączne zyski z tytułu ponownej wyceny dotyczące zobowiązania z tytułu określonych świadczeń za 2018 w wysokości 19 mln EUR były spowodowane zwiększeniem stopy dyskontowej z 2,1% w 2017 do 2,3% w 2018, częściowo skompensowanym przez korekty założeń aktuarialnych ex post, odzwierciedlające różnicę między założeniami z ubiegłorocznego raportu aktuarialnego a faktycznymi wynikami.

W 2018 zmiany wartości godziwej aktywów programu w filarze o określonych świadczeniach w odniesieniu do pracowników były następujące:

³⁷ Koszty bieżącego zatrudnienia oblicza się według stopy dyskontowej za poprzedni rok.

³⁸ Obowiązkowe składki odprowadzane przez pracowników wynoszą 7,4% podstawy wynagrodzenia, a opłacane przez EBC – 20,7%.

	2018 mln EUR	2017 mln EUR
Wartość godziwa aktywów programu na początek okresu	1 017	878
Przychody z tytułu odsetek od aktywów programu	22	18
Zyski/(straty) z tytułu ponownej wyceny	(34)	55
Składki opłacone przez pracodawcę	56	52
Składki opłacone przez uczestników programu	33	23
Świadczenia wypłacone	(13)	(9)
Wartość godziwa aktywów programu na koniec okresu	1 080	1 017

Strata z tytułu ponownej wyceny aktywów programu w 2018 wynikała stąd, że faktyczny zwrot z jednostek funduszu był niższy niż szacowane przychody odsetkowe z aktywów programu.

W 2018 wystąpiły następujące zmiany w kwotach z tytułu ponownej wyceny (zob. nota 14 „Różnice z wyceny”):

	2018 mln EUR	2017 mln EUR
Straty z tytułu ponownej wyceny na początek okresu	(103)	(205)
Zyski/(straty) z aktywów programu	(34)	55
Zyski z tytułu zobowiązania	19	49
Straty ujęte w rachunku zysków i strat	(11)	(1)
Straty z tytułu ponownej wyceny wykazane w „Różnicach z wyceny” na koniec okresu	(129)	(103)

Główne założenia

Na potrzeby sporządzenia wspomnianej wyceny aktuariusz przyjął zatwierdzone przez Zarząd założenia dotyczące rachunkowości i ujawniania informacji. Zobowiązanie z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia i pozostałych świadczeń długoterminowych obliczono na podstawie następujących głównych założeń:

	2018 %	2017 %
Stopa dyskontowa	2,30	2,10
Oczekiwany zwrot z aktywów programu ³⁹	3,30	3,10
Przyszły wzrost wynagrodzeń ⁴⁰	2,00	2,00
Przyszły wzrost emerytur ⁴¹	1,30	1,30

Ponadto dobrowolne składki pracowników odprowadzane w ramach filaru o określonej składce w 2018 wyniosły 140 mln EUR (2017: 150 mln EUR). Składki te są inwestowane w aktywa programu i rodzą odpowiednie zobowiązanie tej samej wysokości.

13 Rezerwy celowe

W tej pozycji wykazano rezerwę na ryzyka: kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota.

Rezerwa ta służy do pokrycia, w zakresie wyznaczonym przez Radę Prezesów, przyszłych zrealizowanych i niezrealizowanych strat. Poziom rezerwy i zasadność jej dalszego utrzymywania podlega corocznej weryfikacji na podstawie dokonywanej przez EBC oceny stopnia narażenia na wymienione rodzaje ryzyka, z uwzględnieniem różnych czynników. Wysokość rezerwy łącznie z kwotą ogólnego funduszu rezerwowego nie może przekroczyć wartości kapitału EBC opłaconego przez krajowe banki centralne ze strefy euro.

Na 31 grudnia 2018 rezerwa na ryzyka kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota wyniosła 7620 mln EUR, czyli nie uległa zmianie w stosunku do 2017. Kwota ta odpowiada wysokości kapitału EBC opłaconego przez krajowe banki centralne ze strefy euro w tej dacie.

14 Różnice z wyceny

Pozycja ta obejmuje przede wszystkim salda aktualizacji wyceny wynikające z niezrealizowanych zysków na aktywach, zobowiązaniach i instrumentach pozabilansowych (zob. punkty „Ustalanie wyniku finansowego”, „Złoto oraz aktywa i pasywa w walutach obcych”, „Papiery wartościowe” oraz „Instrumenty pozabilansowe” w opisie zasad rachunkowości). Obejmuje także aktualizację wyceny zobowiązania netto EBC z tytułu określonych świadczeń w odniesieniu do

³⁹ Założenia te zostały użyte do obliczenia części zobowiązania EBC z tytułu określonych świadczeń, która jest finansowana z aktywów z gwarancją kapitału.

⁴⁰ Uwzględnia się ponadto spodziewane jednostkowe podwyżki wynagrodzeń o maksymalnie 1,8% rocznie, zależnie od wieku uczestnika programu.

⁴¹ Zgodnie z zasadami programu emerytalnego EBC emerytury będą podwyższane co roku. Jeśli ogólna waloryzacja wynagrodzeń pracowników EBC będzie niższa od stopy inflacji, podwyżka emerytur będzie zgodna z waloryzacją wynagrodzeń. Natomiast jeśli ogólna waloryzacja wynagrodzeń przewyższy stopę inflacji, zostanie zastosowana do ustalenia podwyżki emerytur pod warunkiem, że sytuacja finansowa programu emerytalnego EBC pozwoli na taką podwyżkę.

świadczeń po okresie zatrudnienia (zob. punkt „Świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe i świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy” w opisie zasad rachunkowości oraz nota 12.3 „Pozycje różne”).

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Złoto	14 298	13 664	634
Waluty obce	10 300	7 851	2 449
Papiery wartościowe i inne instrumenty	453	533	(80)
Zobowiązanie netto z tytułu określonych świadczeń w odniesieniu do świadczeń po okresie zatrudnienia	(129)	(103)	(26)
Razem	24 922	21 945	2 977

Wzrost salda różnic z wyceny wynika głównie z deprecjacji euro względem dolara amerykańskiego, jena i złota w 2018.

Do wyceny na koniec roku przyjęto następujące kursy wymiany:

Kursy	2018	2017
USD/EUR	1,1450	1,1993
JPY/EUR	125,85	135,01
CNY/EUR	7,8751	7,8044
EUR/XDR	1,2154	1,1876
EUR/uncja złota	1 120,961	1 081,881

15 Kapitał i rezerwy kapitałowe

15.1 Kapitał

Subskrybowany kapitał EBC wynosi 10 825 mln EUR. Kapitał opłacony przez krajowe banki centralne ze strefy euro i spoza tej strefy wynosi 7740 mln EUR.

Krajowe banki centralne ze strefy euro opłaciły w całości subskrybowaną przez siebie część kapitału, która od 1 stycznia 2015 wynosi 7620 mln EUR, co ukazuje poniższa tabela.

	Klucz kapitałowy od 1.01.2015 ⁴² %	Kapitał opłacony od 1.01.2015 mln EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,4778	268
Deutsche Bundesbank	17,9973	1 948
Eesti Pank	0,1928	21
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	1,1607	126
Bank of Greece	2,0332	220
Banco de España	8,8409	957
Banque de France	14,1792	1 535
Banca d'Italia	12,3108	1 333
Central Bank of Cyprus	0,1513	16
Latvijas Banka	0,2821	31
Lietuvos bankas	0,4132	45
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	22
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	0,0648	7
De Nederlandsche Bank	4,0035	433
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	213
Banco de Portugal	1,7434	189
Banka Slovenije	0,3455	37
Národná banka Slovenska	0,7725	84
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136
Razem	70,3915	7 620

Krajowe banki centralne spoza strefy euro wpłacają 3,75% swojego udziału w subskrybowanym kapitale jako wkład w koszty operacyjne EBC. Od 1 stycznia 2015 ten wkład wynosi łącznie 120 mln EUR. Krajowe banki centralne spoza strefy euro nie są uprawnione do udziału w zyskach EBC ani nie są zobowiązane do pokrywania jego ewentualnych strat.

Kwoty wpłacone przez krajowe banki centralne spoza strefy euro są następujące:

	Klucz kapitałowy od 1.01.2015 %	Kapitał opłacony od 1.01.2015 mln EUR
Българска народна банка (Narodowy Bank Bułgarski)	0,8590	3
Česká národní banka	1,6075	7
Danmarks Nationalbank	1,4873	6
Hrvatska narodna banka	0,6023	2
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	6
Narodowy Bank Polski	5,1230	21
Banca Națională a României	2,6024	11
Sveriges riksbank	2,2729	9
Bank of England	13,6743	56
Razem	29,6085	120

⁴² Ostatnia zmiana udziałów poszczególnych banków centralnych w kluczu subskrypcji kapitału EBC nastąpiła 1 stycznia 2014. Jednak 1 stycznia 2015, w związku z wejściem Litwy do strefy euro, łączna waga krajowych banków centralnych ze strefy euro w kluczu kapitałowym EBC wzrosła, natomiast łączna waga krajowych banków centralnych spoza tej strefy – zmalała. Od tego czasu nie zaszły żadne zmiany.

Instrumenty pozabilansowe

16 Programy pożyczek papierów wartościowych

W ramach zarządzania swoimi funduszami własnymi Europejski Bank Centralny wprowadził program pożyczek papierów wartościowych, w ramach którego wyspecjalizowany podmiot udziela takich pożyczek w imieniu EBC.

Ponadto, zgodnie z decyzjami Rady Prezesów, EBC udostępnił do pożyczania swoje zasoby papierów wartościowych nabytych w ramach trzech programów CBPP i programu PSPP oraz te z papierów nabytych w ramach programu SMP, które spełniają także kryteria kwalifikacji stosowane w programie PSPP⁴³.

Pożyczki papierów wartościowych są wykazywane na kontach pozabilansowych, chyba że jako ich zabezpieczenie złożono środki pieniężne, które na koniec roku pozostają niezainwestowane⁴⁴. Na 31 grudnia 2018 saldo nierozliczonych pożyczek wynosiło 9646 mln EUR (2017: 13 365 mln EUR), z czego 4440 mln EUR (2017: 7173 mln EUR) przypadało na pożyczki papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej.

17 Kontrakty futures na stopy procentowe

Saldo transakcji walutowych otwartych na 31 grudnia 2018, według kursów rynkowych na koniec roku, było następujące:

Kontrakty futures na stopy procentowe w walutach obcych	2018 Wartość umowna mln EUR	2017 Wartość umowna mln EUR	Zmiana mln EUR
Kupno	13 780	6 518	7 262
Sprzedaż	22 731	6 585	16 147

Transakcje te były zawierane w ramach zarządzania rezerwami dewizowymi EBC.

18 Swapy procentowe

Na 31 grudnia 2018 wartość teoretyczna otwartych swapów procentowych według stawek rynkowych na koniec roku wynosiła 519 mln EUR (2017: 416 mln EUR). Transakcje te były zawierane w ramach zarządzania rezerwami dewizowymi EBC.

⁴³ W ramach programu CSPP EBC nie skupuje papierów wartościowych, w związku z czym nie ma zasobów, które mógłby pożyczać.

⁴⁴ Jeżeli na koniec roku środki pieniężne otrzymane jako zabezpieczenie pozostają niezainwestowane, odnośne transakcje wykazuje się w bilansie (zob. nota 8 „Pozostałe zobowiązania wobec instytucji kredytowych ze strefy euro w euro” i nota 10 „Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro”).

19 Walutowe transakcje swap i forward

Zarządzanie rezerwami dewizowymi

W 2018 walutowe transakcje swap i forward były zawierane w ramach zarządzania rezerwami walutowymi EBC. Należności i zobowiązania z tytułu transakcji otwartych na 31 grudnia 2018, wykazane według kursów rynkowych na koniec roku, były następujące:

Walutowe transakcje swap i forward	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Należności	2 905	2 732	174
Zobowiązania	2 981	2 719	262

Operacje zasilające w płynność

Należności i zobowiązania nominowane w USD z terminem rozliczenia w 2018 powstały w związku z zasilaniem kontrahentów Eurosystemu w płynność w tej walucie (zob. nota 10 „Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro”).

20 Zarządzanie operacjami zaciągania i udzielania pożyczek

W 2018 EBC nadal odpowiadał za zarządzanie operacjami zaciągania i udzielania pożyczek przez Unię Europejską w ramach mechanizmu średnioterminowej pomocy finansowej, Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej i Europejskiego Mechanizmu Stabilności (ESM), a także umowy pożyczkowej z Grecją. Obsługiwał też płatności związane z tymi operacjami oraz płatności w postaci składek członkowskich na rzecz kapitału statutowego ESM.

21 Zobowiązania warunkowe z tytułu toczących się postępowań sądowych

Deponenci, akcjonariusze i posiadacze obligacji cypryjskich instytucji kredytowych złożyli kilka pozwów przeciwko EBC i innym instytucjom UE. Powodowie podnoszą, że ponieśli straty finansowe w wyniku działań, które ich zdaniem doprowadziły do restrukturyzacji tych instytucji w związku z programem pomocy finansowej dla Cypru. Dwa pozwy zostały w 2018 oddalone przez Sąd Unii Europejskiej; obecnie przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej toczy się postępowanie odwoławcze od tych wyroków. Wcześniej dwanaście podobnych spraw zostało w 2014 uznanych przez Sąd za niedopuszczalne w całości, a po postępowaniach odwoławczych w 2016 Trybunał potwierdził ich niedopuszczalność lub orzekł na korzyść EBC. Udział EBC w działaniach prowadzących do zawarcia programu pomocy finansowej ograniczał się do przedstawienia opinii technicznej, wspólnie z Komisją Europejską,

zgodnie z porozumieniem ustanawiającym Europejski Mechanizm Stabilności, oraz wydania niewiążącej opinii na temat cypryjskiego projektu ustawy o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych. Przyjęto zatem, że w wyniku tych postępowań EBC nie poniesie żadnych strat.

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat

22 Wynik z tytułu odsetek

22.1 Przychody z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych

Pozycja ta obejmuje przychody z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych EBC pomniejszone o odpowiednie koszty odsetkowe. Struktura pozycji jest następująca:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Przychody z tytułu odsetek od rachunków bieżących	8	5	3
Przychody z tytułu odsetek od depozytów rynku pieniężnego	74	55	19
Koszty z tytułu odsetek od umów repo	(6)	(1)	(4)
Przychody z tytułu odsetek od umów reverse repo	44	37	7
Przychody z tytułu odsetek od papierów wartościowych	673	390	283
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek od swapów procentowych	0	(0)	0
Przychody z tytułu odsetek od transakcji forward i swap w walutach obcych	68	49	20
Wynik z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych	862	534	327

Ogólny wzrost wyniku z tytułu odsetek w 2018 wynikał głównie z wyższych przychodów z tytułu odsetek od portfela dolarowego.

22.2 Przychody z tytułu odsetek wynikające z przydziału banknotów euro w Eurosystemie

Pozycja ta obejmuje przychody odsetkowe związane z 8-procentowym udziałem EBC w łącznej wartości emisji banknotów euro (zob. punkt „Banknoty w obiegu” w opisie zasad rachunkowości oraz nota 5.1 „Należności z tytułu przydziału banknotów euro w Eurosystemie”). Za rok 2018 przychody te były zerowe, co wynikało stąd, że stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących przez cały rok wynosiła 0%.

22.3 Odsetki od należności krajowych banków centralnych z tytułu przekazanych rezerw dewizowych

W pozycji tej wykazano odsetki wypłacone krajowym bankom centralnym ze strefy euro od ich należności z tytułu dewizowych aktywów rezerwowych przekazanych od EBC (zob. nota 11.1 „Zobowiązania stanowiące równowartość przekazanych rezerw

dewizowych”). Za rok 2018 odsetki te były zerowe, co wynikało stąd, że stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących przez cały rok wynosiła 0%.

22.4 Pozostałe przychody z tytułu odsetek oraz pozostałe koszty z tytułu odsetek

Pozostałe przychody i koszty odsetkowe w 2018 kształtowały się następująco:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Przychody netto z tytułu odsetek od papierów wartościowych na potrzeby polityki pieniężnej	1 235	1 070	164
CBPP1 i CBPP2	31	48	(18)
SMP	384	447	(63)
APP	820	575	245
Przychody netto z tytułu odsetek od pożyczonych papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej	33	45	(13)
Przychody netto z tytułu odsetek od funduszy własnych	109	143	(34)
Przychody netto z tytułu odsetek od innych aktywów/pasywów	39	19	20
Pozostałe przychody netto z tytułu odsetek	1 415	1 277	138

Przychody odsetkowe netto z tytułu greckich obligacji skarbowych nabytych w programie SMP wyniosły 127 mln euro (2017: 154 mln euro).

23 Zrealizowane zyski/straty z operacji finansowych

Zrealizowane zyski/straty netto z operacji finansowych w 2018 kształtowały się następująco:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Zrealizowane zyski/(straty) cenowe netto	(103)	22	(126)
Zrealizowane zyski kursowe netto na walutach obcych i złocie	26	139	(113)
Zrealizowane zyski/(straty) netto z operacji finansowych	(77)	161	(238)

Zrealizowane zyski/straty cenowe netto obejmują zrealizowane zyski i straty z tytułu papierów wartościowych, kontraktów futures na stopy procentowe i swapów procentowych. Ujemne saldo tej pozycji w 2018 wynikało przede wszystkim ze zrealizowanych strat cenowych na portfelu w dolarach amerykańskich, wynikających z wyższych stóp procentowych panujących w Stanach Zjednoczonych.

W 2017 został jednorazowo zrealizowany zysk kursowy na dokonanej w tym roku sprzedaży niewielkiej części zasobów dolarowych w celu sfinansowania utworzenia portfela w renminbi. W 2018 takich transakcji nie było, więc zrealizowane zyski kursowe netto na walutach obcych i złocie były niższe.

24 Odpisy aktualizujące wartość aktywów i pozycji finansowych

W 2018 ujęto następujące odpisy aktualizujące wartość aktywów i pozycji finansowych:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Niezrealizowane straty cenowe na papierach wartościowych	(64)	(79)	14
Niezrealizowane straty kursowe	(4)	(27)	22
Odpisy aktualizujące razem	(69)	(105)	36

W 2018 odnotowano dalszy spadek wartości rynkowej różnych papierów wartościowych w portfelu dolarowym w połączeniu ze wzrostem ich rentowności, czego skutkiem były niezrealizowane straty cenowe w ciągu roku.

Niezrealizowane straty kursowe wynikają głównie z odpisu średniego kosztu nabycia posiadanych przez EBC zasobów renminbi do kursu wymiany na koniec 2018, na skutek deprecjacji tej waluty wobec euro od końca ubiegłego roku.

25 Wynik z tytułu opłat i prowizji

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Przychody z tytułu opłat i prowizji	524	452	72
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(13)	(12)	(1)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	511	440	71

W 2018 przychody wykazane w tej pozycji obejmowały głównie opłaty nadzorcze i kary administracyjne nałożone na nadzorowane podmioty za nieprzestrzeganie unijnych przepisów bankowych dotyczących wymagań ostrożnościowych (w tym decyzji nadzorczych EBC). W kosztach wykazano głównie opłaty powiernicze.

Przychody i koszty z tytułu zadań nadzorczych

Aby pokryć koszty poniesione w związku z wykonywaniem swoich zadań nadzorczych, EBC pobiera od nadzorowanych podmiotów roczne opłaty z tego tytułu. W kwietniu 2018 ogłosił, że opłaty za rok 2018 wyniosą 475 mln EUR. Kwota ta została obliczona na podstawie szacunkowych rocznych kosztów zadań nadzorczych na rok 2018 w wysokości 502 mln EUR, skorygowanych o (a) nadwyżkę opłat nadzorczych zafakturowanych w 2017, wynoszącą 28 mln EUR, oraz (b) kwoty zwrócone poszczególnym bankom za poprzednie okresy rozliczeniowe⁴⁵.

⁴⁵ Na podstawie art. 5 ust. 3 rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1163/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie opłat nadzorczych (EBC/2014/41) (Dz.U. L 311 z 31.10.2014, s. 23).

Dochód z tytułu rocznych opłat nadzorczych za rok 2018 ustalony na podstawie kosztów faktycznie poniesionych przez EBC w związku z wykonywaniem zadań nadzorczych wyniósł 518 mln EUR. Deficyt w wysokości 15 mln EUR wynikający z różnicy między kosztami szacunkowymi (502 mln EUR) a faktycznie poniesionymi (518 mln EUR) w 2018 jest wykazany w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe” po stronie pasywów (zob. nota 6.4 „Rozliczenia międzyokresowe”). Deficyt ten zostanie ujęty w łącznej kwocie do pobrania w 2019.

EBC może również nakładać na nadzorowane podmioty kary administracyjne za nieprzestrzeganie unijnych przepisów bankowych dotyczących wymagań ostrożnościowych (w tym decyzji nadzorczych EBC). Związanych z tym wpływów nie uwzględnia się przy obliczaniu rocznych opłat nadzorczych. Są one natomiast ujmowane jako przychody w rachunku zysków i strat i dzielone między krajowe banki centralne ze strefy euro w ramach podziału zysku EBC. W 2018 przychód z tytułu kar nałożonych na nadzorowane podmioty wyniósł 6 mln EUR.

W związku z tym w 2018 przychód EBC z tytułu zadań nadzorczych przedstawiał się następująco:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Oplaty nadzorcze	518	437	81
<i>w tym:</i>			
<i>Oplaty dotyczące podmiotów lub grup istotnych</i>	473	397	76
<i>Oplaty dotyczące podmiotów lub grup mniej istotnych</i>	45	39	5
Nalożone kary administracyjne	6	15	(9)
Łączny przychód z tytułu zadań nadzorczych	524	452	72

Koszty związane z nadzorem bankowym wynikają z pełnienia bezpośredniego nadzoru nad bankami istotnymi i zwierzchniej kontroli nad nadzorem nad bankami mniej istotnymi oraz realizacji zadań międzywydziałowych i obsługi specjalistycznej. Obejmują także koszty jednostek pomocniczych koniecznych do wykonywania zadań nadzorczych: zaplecza biurowego, zarządzania kadrami, obsługi administracyjnej, budżetu i kontrolingu, księgowości, obsługi prawnej, komunikacji, tłumaczeń, audytu wewnętrznego, statystyki i informatyki.

W 2017 uznano, że ściągnięcie 11 mln EUR z tytułu kar administracyjnych nałożonych przez EBC na nadzorowany podmiot jest niepewne, więc na koniec roku utworzono rezerwę na pełną kwotę tej należności (zob. nota 31 „Pozostałe koszty”). Odnośny koszt nie został uwzględniony przy wyliczaniu rocznych opłat nadzorczych, ale jest wykazany w rachunku zysków i strat EBC i pomniejsza wynik netto. Wszystkie kary administracyjne nałożone na nadzorowane podmioty w 2018 wpłynęły w ciągu roku lub oczekuje się, że zostaną zapłacone.

Łączne faktyczne koszty związane z zadaniami EBC w zakresie nadzoru bankowego za 2018 dzielą się na następujące kategorie:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Wynagrodzenia i świadczenia	246	215	31
Najem i utrzymanie budynków	59	53	6
Pozostałe koszty operacyjne	213	169	44
Koszty z tytułu zadań nadzorczych uwzględniane przy wyliczaniu opłat nadzorczych	518	437	81
Rezerwa na wątpliwe kary administracyjne	–	11	(11)
Łączne koszty z tytułu zadań nadzorczych	518	448	70

Zwiększenie się średniej liczby pracowników Nadzoru Bankowego EBC spowodowało wzrost wynagrodzeń i świadczeń. Wzrost pozostałych kosztów operacyjnych wynikał głównie z zaangażowania konsultantów zewnętrznych na potrzeby wszechstronnej oceny i udziału w testach warunków skrajnych EUNB. Przyczyniły się do niego także nakłady na informatykę, związane z wyższą liczbą i większą złożonością systemów informatycznych.

26 Przychody z tytułu akcji i udziałów

W pozycji tej wykazuje się otrzymane dywidendy od udziałów EBC w BIS (zob. nota 6.2 „Inne aktywa finansowe”).

27 Pozostałe przychody

Przychody z innych źródeł powstałe w 2018 były przede wszystkim wynikiem naliczenia udziałów krajowych banków centralnych ze strefy euro w kosztach poniesionych przez EBC w związku ze wspólnymi przedsięwzięciami Eurosystemu.

28 Koszty osobowe

W 2018 koszty osobowe kształtowały się następująco:

	2018 mln EUR	2017 mln EUR	Zmiana mln EUR
Wynagrodzenia i dodatki ⁴⁶	398	350	47
Ubezpieczenia pracownicze	19	15	4
Świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe i świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	98	169	(71)
Pozostałe koszty osobowe	1	1	(0)
Razem	515	535	(20)

⁴⁶ Wynagrodzenia i dodatki są podobne pod względem struktury i poziomu do stosowanych w systemie wynagrodzeń Unii Europejskiej.

Przeciętne zatrudnienie wyniosło 3546 pełnych etatów (EPC⁴⁷) (2017: 3254), w tym 337 etatów kierowniczych (2017: 330).

Koszty osobowe w 2018 zmalały z powodu niższych kosztów świadczeń po okresie zatrudnienia, pozostałych świadczeń długoterminowych i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, co wynikało z (a) jednorazowego obciążenia poniesionego w 2017 w związku z wprowadzeniem programu CTS oraz (b) zastosowania wyższej stopy dyskontowej do obliczenia kosztów bieżącego zatrudnienia na 2018 (zob. nota 12.3 „Pozycje różne”). Zmniejszenie się wartości pozycji spowodowane przez te czynniki zostało częściowo skompensowane przez wpływ wyższego przeciętnego zatrudnienia w EBC w 2018.

Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady ds. Nadzoru

Członkowie Zarządu i zatrudniani przez EBC członkowie Rady ds. Nadzoru otrzymują wynagrodzenie podstawowe oraz dodatki na cele mieszkaniowe i reprezentacyjne. Prezesowi zamiast dodatku na cele mieszkaniowe przysługuje rezydencja należąca do EBC. Zgodnie z warunkami zatrudnienia pracowników EBC członkom Zarządu i Rady ds. Nadzoru może przysługiwać – w zależności od ich sytuacji osobistej – dodatek rodzinny oraz dodatki na dzieci i na pokrycie kosztów ich edukacji. Od wynagrodzenia odprowadza się podatek na rzecz Unii Europejskiej, a także składki na fundusz emerytalny oraz ubezpieczenie zdrowotne i wypadkowe. Dodatki są wolne od opodatkowania i nie wchodzi do podstawy wymiaru emerytury.

W 2018 wynagrodzenia podstawowe członków Zarządu i zatrudnianych przez EBC członków Rady ds. Nadzoru (czyli z wyłączeniem przedstawicieli krajowych organów nadzoru) były następujące⁴⁸:

---

⁴⁷ EPC (ekwiwalent pełnego czasu pracy) oblicza się, dzieląc liczbę godzin przepracowanych przez poszczególnych pracowników przez liczbę godzin przypadającą na pełny wymiar czasu pracy. Podana liczba obejmuje pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony i określony oraz na umowach krótkoterminowych, a także uczestników programu EBC dla absolwentów studiów wyższych. Obejmuje również osoby pozostające na urloпах macierzyńskich i długoterminowych zwolnieniach lekarskich, nie obejmuje natomiast pracowników przebywających na urloпах bezpłatnych.

⁴⁸ Kwoty brutto, czyli przed potrąceniami na rzecz Unii Europejskiej.

	2018 EUR	2017 EUR
Mario Draghi (prezes)	401 400	396 900
Vitor Constâncio (wiceprezes do maja 2018)	143 360	340 200
Luis de Guindos Jurado (wiceprezes od czerwca 2018)	200 704	–
Peter Praet (członek Zarządu)	286 704	283 488
Benoît Cœuré (członek Zarządu)	286 704	283 488
Yves Mersch (członek Zarządu)	286 704	283 488
Sabine Lautenschläger (członek Zarządu)	286 704	283 488
Zarząd ogółem	1 892 280	1 871 052
Rada ds. Nadzoru ogółem (członkowie zatrudnieni przez EBC)⁴⁹	793 064	793 817
<i>w tym:</i>		
<i>Danièle Nouy (przewodnicząca Rady ds. Nadzoru)</i>	<i>286 704</i>	<i>283 488</i>
Razem	2 685 344	2 664 869

Łączna kwota dodatków wypłaconych członkom Zarządu i Rady oraz opłaconych przez EBC w ich imieniu składek na ubezpieczenie zdrowotne i wypadkowe wyniosła 835 371 EUR (2017: 852 998 EUR).

Świadczenia emerytalne, w tym związane z nimi dodatki, oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne i wypadkowe na rzecz byłych członków Zarządu i osób będących na ich utrzymaniu wyniosły 3 216 410 EUR (2017: 857 476 EUR)⁵⁰. W 2018 kwota ta objęła ryczałtową odprawę, jaką były członek otrzymał w momencie przejścia na emeryturę zamiast przyszłych świadczeń emerytalnych.

29 Koszty administracyjne

Pozycja ta, w kwocie 525 mln EUR (2017: 463 mln EUR), obejmuje wszystkie pozostałe wydatki bieżące dotyczące usług konsultingowych, informatyki, najmu i eksploatacji obiektów biurowych, zakupu niskocennych towarów i sprzętu oraz innych usług i towarów, jak również koszty pracownicze dotyczące szkoleń, rekrutacji, przeprowadzki do nowego miejsca zamieszkania i zakwaterowania.

Wzrost wartości pozycji w 2018 wynikał głównie z kosztów zewnętrznych usług konsultingowych i nakładów informatycznych.

30 Usługi produkcji banknotów

Są to przede wszystkim koszty międzynarodowego transportu banknotów euro z drukarni do krajowych banków centralnych (dostawy nowych banknotów) oraz między krajowymi bankami centralnymi (uzupełnianie niedoborów zapasami). Koszty te pokrywa centralnie EBC.

⁴⁹ Z wyłączeniem Sabine Lautenschläger – wiceprzewodniczącej Rady ds. Nadzoru – której wynagrodzenie wykazywane jest łącznie z wynagrodzeniami pozostałych członków Zarządu.

⁵⁰ Kwota netto ujmowana w rachunku zysków i strat z tytułu zabezpieczenia emerytalnego obecnych członków Zarządu i Rady ds. Nadzoru została przedstawiona w notcie 12.3 „Pozycje różne”.

31 Pozostałe koszty

W 2017 pozycja ta obejmowała rezerwę na kary administracyjne nałożone przez EBC na nadzorowany podmiot, których ściąganie zostało uznane za niepewne. W 2018 nie wykazano w tej pozycji żadnych kosztów.

Zdarzenia po dniu bilansowym

32 Copięcioletnia aktualizacja klucza kapitałowego EBC

Zgodnie z art. 29 Statutu ESBC wagi w kluczu subskrypcji kapitału EBC przypisane do poszczególnych krajowych banków centralnych są aktualizowane co pięć lat⁵¹. W dniu 1 stycznia 2019 dokonano czwartej takiej aktualizacji od utworzenia EBC, z następującym wynikiem:

---

⁵¹ Wagi te aktualizuje się także po każdej zmianie liczby krajowych banków centralnych wnoszących wkład do kapitału EBC. Są to banki centralne państw członkowskich UE.

	Klucz kapitałowy od 1.01.2019 %	Klucz kapitałowy na 31.12.2018 %
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,5280	2,4778
Deutsche Bundesbank	18,3670	17,9973
Eesti Pank	0,1968	0,1928
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	1,1754	1,1607
Bank of Greece	1,7292	2,0332
Banco de España	8,3391	8,8409
Banque de France	14,2061	14,1792
Banca d'Italia	11,8023	12,3108
Central Bank of Cyprus	0,1503	0,1513
Latvijas Banka	0,2731	0,2821
Lietuvos bankas	0,4059	0,4132
Banque centrale du Luxembourg	0,2270	0,2030
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	0,0732	0,0648
De Nederlandsche Bank	4,0677	4,0035
Oesterreichische Nationalbank	2,0325	1,9631
Banco de Portugal	1,6367	1,7434
Banka Slovenije	0,3361	0,3455
Národná banka Slovenska	0,8004	0,7725
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2708	1,2564
Razem krajowe banki centralne ze strefy euro	69,6176	70,3915
Българска народна банка (Narodowy Bank Bułgarski)	0,8511	0,8590
Česká národní banka	1,6172	1,6075
Danmarks Nationalbank	1,4986	1,4873
Hrvatska narodna banka	0,5673	0,6023
Magyar Nemzeti Bank	1,3348	1,3798
Narodowy Bank Polski	5,2068	5,1230
Banca Națională a României	2,4470	2,6024
Sveriges riksbank	2,5222	2,2729
Bank of England	14,3374	13,6743
Razem krajowe banki centralne spoza strefy euro	30,3824	29,6085
Razem	100,0000	100,0000

Wpływ na opłacony kapitał EBC

Ponieważ waga krajowych banków centralnych ze strefy euro (które w pełni opłaciły swoje udziały) w subskrybowanym kapitale EBC zmniejszyła się o łącznie 0,7739 pkt proc., a waga krajowych banków centralnych spoza strefy euro (które wpłaciły jedynie 3,75% subskrybowanego przez siebie kapitału) odpowiednio wzrosła, z dniem 1 stycznia 2019 opłacony kapitał EBC zmniejszył się o łącznie 81 mln EUR.

Wpływ na należności krajowych banków centralnych stanowiące równowartość dewizowych aktywów rezerwowych przekazanych do EBC

Zgodnie z art. 30.2 Statutu ESBC poszczególne krajowe banki centralne wnoszą wkład w przekazanie dewizowych aktywów rezerwowych do EBC proporcjonalnie do swojego udziału w jego subskrybowanym kapitale. Ponieważ waga krajowych banków centralnych ze strefy euro (które przekazują te aktywa) w subskrybowanym kapitale EBC zmniejszyła się, skorygowano odpowiednio także wysokość należności stanowiących równowartość przekazanych rezerw. W rezultacie z dniem 1 stycznia 2019 zmniejszyły się one o 448 mln EUR; kwotę tę zwrócono krajowym bankom centralnym ze strefy euro.

33 Dodatkowe zmiany w kluczu kapitałowym EBC

Przewiduje się, że skutek spodziewanego⁵² wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej w 2019 i związanego z tym wystąpienia Bank of England z ESBC wagi w kluczu subskrypcji kapitału EBC przypisane do pozostałych krajowych banków centralnych w 2019 ponownie się zmienią.

---

⁵² Na podstawie oceny sytuacji na dzień, w którym Zarząd zezwolił na przekazanie rocznego raportu finansowego EBC za rok 2018 do zatwierdzenia przez Radę Prezesów.

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

Report on the Audit of the financial statements

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank (the Entity), which comprise the balance sheet as at 31 December 2018, the profit and loss account and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Entity as at 31 December 2018, and of the results of its financial operations for the year then ended in accordance the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Entity in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Information

The Executive Board is responsible for the other information. The other information comprises the information included in the ECB's annual report and the management report, but does not include the financial statements of the ECB and our auditor's report thereon.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and those charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for assessing the European Central Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Entity's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the planning and performance of the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We are required to communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Frankfurt am Main, 13 February 2019

Baker Tilly GmbH & Co. KG
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
(Düsseldorf)

Ralph Hüsemann
Wirtschaftsprüfer

Dr. Stefan Wolfgang Fischer
Wirtschaftsprüfer

Nieoficjalne tłumaczenie raportu niezależnego biegłego rewidenta sporządzone przez EBC.

W razie rozbieżności obowiązuje wersja angielska podpisana przez Baker Tilly.

RAPORT NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Prezes i Rada Prezesów
Europejskiego Banku Centralnego
Frankfurt nad Menem

Raport z badania sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Europejskiego Banku Centralnego (Jednostki), na które składają się: bilans na dzień 31 grudnia 2018, rachunek zysków i strat oraz opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości i noty objaśniające.

Naszym zdaniem załączone sprawozdanie finansowe daje prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Jednostki na dzień 31 grudnia 2018 oraz wyników jej operacji finansowych za rok obrotowy zakończony tą datą, zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Prezesów, które przedstawia decyzja EBC (UE) 2016/2247 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie rocznego sprawozdania finansowego EBC (EBC/2016/35), z późniejszymi zmianami.

Podstawa opinii

Badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej (MSRF). Zakres naszej odpowiedzialności określony w MSRF został dodatkowo opisany w niniejszym raporcie w punkcie *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*. Jesteśmy niezależni od Jednostki zgodnie z niemieckimi wymogami etyki zawodowej mającymi zastosowanie do badania sprawozdania finansowego, które są zgodne z Kodeksem etyki zawodowych księgowych wydanym przez Radę Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych, a także spełniamy inne standardy etyczne wynikające z tych wymogów. Uważamy, że dowody uzyskane przez nas w badaniu stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia opinii.

Pozostałe informacje

Za pozostałe informacje odpowiada Zarząd. Pozostałe informacje obejmują informacje zawarte w raporcie rocznym EBC i sprawozdaniu z działalności, nie obejmują natomiast sprawozdania finansowego EBC i naszego raportu z ich badania.

Nasza opinia o sprawozdaniu finansowym nie uwzględnia pozostałych informacji i nie formułujemy żadnych wniosków na temat ich wiarygodności.

W kontekście badania sprawozdania finansowego naszym zadaniem jest zaznajomienie się z pozostałymi informacjami i rozważenie, czy nie odbiegają one znacząco od sprawozdania finansowego bądź czy wiedza zdobyta przez nas w toku badania lub w inny sposób nie wydaje się istotnie zniekształcona.

Odpowiedzialność Zarządu Europejskiego Banku Centralnego i osób, którym powierzono zarządzanie, w odniesieniu do sprawozdania finansowego

Zarząd odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Prezesów, które przedstawia decyzja EBC (UE) 2016/2247 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie rocznego sprawozdania finansowego EBC (EBC/2016/35), z późniejszymi zmianami, oraz za kontrolę wewnętrzną w takim zakresie, jaki uzna za konieczny do sporządzenia sprawozdania finansowego wolnego od istotnych zniekształceń spowodowanych oszustwem lub błędem.

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Zarząd odpowiada za ocenę zdolności Europejskiego Banku Centralnego do kontynuacji działania, za ujawnienie, w stosownych przypadkach, problematycznych kwestii związanych z kontynuacją działania oraz za prowadzenie rachunkowości przy założeniu kontynuacji działania.

Osoby, którym powierzono zarządzanie, odpowiadają za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Jednostki.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszym celem jest uzyskanie racjonalnej pewności, że sprawozdanie finansowe jako całość jest wolne od istotnych zniekształceń spowodowanych oszustwem lub błędem, oraz wydanie raportu z badania wraz z opinią. Racjonalna pewność oznacza wysoki poziom pewności, lecz nie stanowi gwarancji, że badanie przeprowadzone zgodnie z MSRF zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstać wskutek oszustwa lub błędu, a uznawane są za istotne, gdy można zasadnie oczekiwać, że – pojedynczo lub łącznie – wpłyną na decyzje gospodarcze podejmowane przez odbiorców tego sprawozdania na jego podstawie.

Prowadząc badanie zgodnie z MSRF, podczas planowania i prowadzenia badania przez cały czas kierujemy się własnym profesjonalnym osądem i sceptycyzmem zawodowym. Ponadto:

- dokonujemy rozpoznania i oceny ryzyka wystąpienia w sprawozdaniu finansowym istotnych zniekształceń wynikających z oszustwa lub błędu, opracowujemy i stosujemy procedury badania odpowiednie do tego ryzyka oraz pozyskujemy dowody stanowiące wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania opinii. Prawdopodobieństwo niewykrycia istotnych zniekształceń jest wyższe w przypadku oszustwa niż w przypadku błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej;

- zapoznajemy się z funkcjonowaniem kontroli wewnętrznej w zakresie potrzebnym do opracowania procedur badania odpowiednich w danych okolicznościach, nie jest natomiast naszym zadaniem wyrażenie opinii na temat skuteczności tej kontroli w badanej jednostce;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych i związanych z nimi informacji ujawnionych przez kierownictwo;
- stwierdzamy, czy kierownictwo odpowiednio zastosowało rachunkową zasadę kontynuacji działania oraz, na podstawie uzyskanych dowodów, czy nie istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą rodzić znaczące wątpliwości co do zdolności badanego podmiotu do kontynuacji działania. Jeśli stwierdzimy istnienie istotnej niepewności, jesteśmy zobowiązani zwrócić uwagę w naszym raporcie na odnośne informacje ujawnione w sprawozdaniu finansowym lub, jeśli informacje te są niewystarczające, zmodyfikować naszą opinię. Stwierdzenia te opierają się na dowodach uzyskanych w toku badania do daty wydania naszego raportu;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść sprawozdania finansowego, w tym ujawnione w nim informacje, oraz sprawdzamy, czy w sprawozdaniu tym transakcje i zdarzenia gospodarcze zostały przedstawione w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Mamy obowiązek poinformować osoby, którym powierzono zarządzanie, o m.in. planowanym zakresie i harmonogramie badania oraz ważnych ustaleniach, w tym o rozpoznanych przez nas istotnych niedociągnięciach w zakresie kontroli wewnętrznej.

Frankfurt nad Menem, 13 lutego 2019

Baker Tilly GmbH & Co. KG
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
(Düsseldorf)

Ralph Hüsemann
Wirtschaftsprüfer

Dr. Stefan Wolfgang Fischer
Wirtschaftsprüfer

Informacja o sposobie podziału zysku lub pokrycia straty

Informacja ta nie jest częścią sprawozdania finansowego EBC za rok 2018.

Zgodnie z art. 33 Statutu ESBC zysk netto EBC jest przekazywany w następującym porządku:

- (a) kwota określona przez Radę Prezesów – maksymalnie 20% zysku netto – zostaje przeniesiona do ogólnego funduszu rezerwowego, którego wysokość nie może przekroczyć 100% kapitału;
- (b) pozostały zysk netto jest dzielony między udziałowców EBC proporcjonalnie do ich opłaconych udziałów⁵³.

W razie poniesienia przez EBC straty deficyt może zostać pokryty z ogólnego funduszu rezerwowego EBC, a w razie potrzeby, na podstawie decyzji Rady Prezesów, także z dochodów pieniężnych za dany rok obrotowy, proporcjonalnie i maksymalnie do wysokości kwot rozdzielonych między krajowe banki centralne zgodnie z art. 32 ust. 5 Statutu ESBC⁵⁴.

Zysk netto EBC za rok 2018 wyniósł 1575 mln EUR. W ramach tymczasowego podziału zysku zgodnie z decyzją Rady Prezesów w dniu 31 stycznia 2019 rozdzielono między krajowe banki centralne ze strefy euro kwotę 1191 mln EUR. Ponadto Rada Prezesów postanowiła rozdzielić między krajowe banki centralne ze strefy euro pozostałą część zysku w kwocie 384 mln EUR.

	2018 mln EUR	2017 mln EUR
Zysk za rok obrotowy	1 575	1 275
Tymczasowy podział zysku	(1 191)	(988)
Zysk za rok obrotowy po tymczasowym podziale	384	287
Podział pozostałego zysku	(384)	(287)
Razem	0	0

⁵³ Krajowe banki centralne spoza strefy euro nie są uprawnione do udziału w zyskach EBC ani nie są zobowiązane do pokrywania jego ewentualnych strat.

⁵⁴ Zgodnie z art. 32 ust. 5 Statutu ESBC suma dochodów pieniężnych krajowych banków centralnych zostaje rozdzielona między te banki proporcjonalnie do ich opłaconych udziałów w kapitale EBC.

© Europejski Bank Centralny 2019

Adres do korespondencji 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefon +49 69 1344 0
Internet www.ecb.europa.eu

Wszelkie prawa zastrzeżone. Zezwala się na wykorzystanie do celów edukacyjnych i niekomercyjnych pod warunkiem podania źródła.

Objaśnienia terminów można znaleźć w [słowniczku EBC](#) (dostępnym jedynie po angielsku).

HTML ISBN 978-92-899-3696-5, ISSN 2443-4884, DOI 10.2866/90466, QB-BS-19-001-PL-N